

Tabasalu päev

24.08.2024 Tui pargis

Peaesineja:
Karl-Erik Taukar Band

Harku valla Avatud külade festivali erileht!

HARKU VALLA TEATAJA

Trükiarv 7700

NELJAPÄEV, 11. JUULI 2024

www.harku.ee

Tere tulemast Harku valla Avatud külade festivalile!

Harku valla "Külasedemad". Vasakult: Anne Nuude (Türisalu külaselts), Kaire Raiend (Alasniidu selts), Urvi Nigu (Muraste külaselts), Janela Lääne ja Eve Tobias (Vääna-Jõesuu külaselts), Mirjam Gill (Muraste külaselts). Eespool: Marika Johannson (Harku aleviku külaselts), Ele-Liis Kreek (Tallinna suurperede klubi), Kristiina Adamson (Suurupi külaselts), Kristo Pals (Ilmandu vanatehnika ja saunaklubi), Anneli Ruusmann (Vääna selts). Suurupi alumise tuletorni rand, juuni 2024. Foto: Rene Mitt / VisitHarku.com

Seal, kus meri kohtub maaga, on meie kodu. Harku valla külad avavad taas oma väravad, et tutvustada oma küla ja kogukonda, saada teada oma piirkonna rikkustest ja tutvuda üksteisega.

KRISTIINA ADAMSON,
Avatud külade festivali projektijuht

Eestlasele on omane, et ta ei kipu minema naabriga tutvuma ja kuna Harku valla elanike arv on suurenenud tormiliselt, siis annab mõnus külapäev ja hubane kodukohvik võimaluse minna kodust välja ja tulla kutsutult kohtuma oma kogukonna liikmetega ning saada omavahel paremini tuttavaks.

Harku valla Avatud külade nädal alustas 2019. aastal formaadiga, kus iga küla sai näidata oma nägu ja tutvustada küla tegemisi kohapeal. Kuna üritused olid jaotatud kümnele päevale, siis oli küladel, kes avatud nädalasse panustasid, näha ka naaberküla tegemisi. Järgmisel aastal lisandus

kodukohvikute nädal kui uus koostöövorm, külalistel oli võimalus avastada peale programmide ka avatud aedu ja nautida kodukohvikute melu.

Külased ja kodukohvikuid on igal aastal lisandunud ja Avatud külade nädalat on märgitud ja ära märgitud kui suurepäraselt kogukonna koostöömudelit. Harku valla Avatud külade nädalast on kujunenud kesksuvinne traditsioon, kus inimesed saavad kokku külapäevadel ja kodukohvikutes, tutvuvad naabritega ja avastavad paigalugusid.

Koos Avatud külade nädala korraldamisega on välja arenenud külaaktiivide omavaheline vilgas suhtlus ja toimiv külade ümarlaud, murede ja rõõmude jagamine. Korrapäraselt saadakse kokku kogukondade ja valla ümarlaul, kus arutatakse, kuidas

muuta koostöö tõhusamaks ja täita paremini kiirelt kasvavate külade vajadusi.

UUS NIMI JA VORM

Sellel aastal on muutunud Avatud külade päevade nimi ja formaat. Seni järjest toimunud külapäevad jagunevad neljale nädalavahetusele ja annavad nädalalõppudel võimaluse tutvuda Harku valla külade ja kodukohvikutega. Olete oodatud Harku valla Avatud külade festivalile, mis algab 27. juulil ja kestab 19. augustini!

Tänavune festival kannab nime "Suvitajad" ja keskendub suvitamise ajaloole ja tänapäeva. Suvitajate kaudu tuleb esile, kuidas inimesed on Harku valda elama tulnud ja oma kultuurilise rikkuse siia kaasa toonud. Mõned külad on tuntud oma

suvitismõisate, suvilarajoonide, murakaraba või parimate seenekohdade poolest.

KOGUKONNATÖÖ LIIDAB

Kogukondade ühistöö on oluline mitmel põhjusel. Esiteks loob see tugeva ja toetava võrgustiku, kus inimesed tunnevad end turvaliselt ja kuuluvustundega. Teiseks, ühistöö kaudu saab jagada vahendeid ja ideid, mis rikastavad kogu piirkonda. Ühistegevus tugevdab sotsiaalseid kõrvaltoimeid ja aitab kaasa kohaliku identiteedi kujunemisele.

Festivali raames toimuvad ka elanikkonnakaitselised tegevused, mis kaasavad päästeameti, naabrivalve, vabatahtliku tuletõrje ja naiskodukaitse esindajad. See suurendab kogukonna teadlikkust ja turvalisust,

aidates elanikel paremini kriisideks valmis olla ja nendega toime tulla. Naabri tundmine keerulisel hetkel võib olla kriisisituatsioonis sinu kiireim ja parim tugi. Koos kogukonnaga oled tugevam kui ükski, sest kogukonna liikmete teadmised ja oskused võivad lahendada paljud olukorrad kiiresti kohapeal.

KELLELE FESTIVAL ON MÕELDUD?

Avatud külade festival sobib suurepäraselt kõigile, kes soovivad tutvuda oma piirkonna kultuuri, ajaloo ja inimestega. Üritused aitavad tugevdada kogukonnatunnet, pakkudes platvormi kohtumisteks ja kogemuste jagamiseks. Samuti toetavad need kohaliku elanikkonna ettevõtlust, tuues piirkonda külalisi ja suurendades kohalike ettevõtete nähtavust. Külade festivali programm on rikalik ja mitmekesine. Kavas on kontserte, matku, kodukohvikuid ja palju muud.

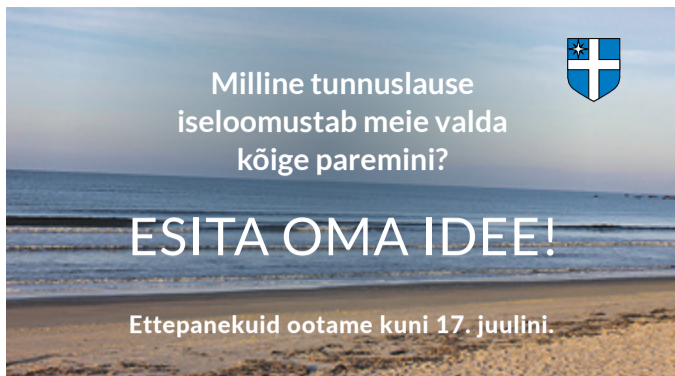
Festival on suurepärase võimaluse veeta mõnusalt aega pere ja sõpradega, samal ajal avades uusi ja põnevaid külgi oma kodukohast.

Siin vaid mõned näited ees ootavast: Murastes toimub autokino, kus näeb Eesti mängufilmi "Vigased pruudid", Tilgu sadamas on merepäästeõppused ja purjetamistrennid, saab minna merele! Merikülas on aga traditsiooniline katusekontsert ja saab õppida enesekaitsevõtteid. Vääna-Jõesuu ja Türisalu avavad festivali 27. juulil, järgmistel nädalavahetustel liituvad festivaliga teised külad nagu Kumna, Muraste, Tilgu, Suurupi. Kolmas nädalavahetus viib Harku alevikku, Alasniidule ja Tabasalu kanti. Teist aastat on oodata lemmikloomapäeva. Festivali lõpetab Suvelõpuball taasiseseisvumispäeva tähistamiseks Humalas 19. augustil.

Koostöös Harku valla aiaseltsiga on plaanis avada nostalgilisi suvilaaedu, mis tutvustavad nõukogudeaegset suvituskultuuri.

Harku valla Avatud külade festival on suurepärase näide sellest, kuidas kogukondade ja külade koostöö ning ühtsus saab tõeliselt särada. See annab võimaluse kohtuda, jagada lugusid ja avastada kultuurilist rikkust. Olen kindel, et uus formaat toob kaasa positiivseid muudatusi ja tugevdab valla kogukonna sidet.

Harku valla Avatud külade festival 2024 ootab kõiki osalema ja avastama!

Harku vald otsib tunnuslauset

Milline on sinu arvates kõige paremini Harku valda iseloomustav tunnuslause?

Ootame harkukatelt mõtteid oma koduvallast, milline tunnuslause võiks iseloomustada meie valda kõige paremini. Harku valla arengustrategia 2024–2040 koostamise käigus alustasime ka uue tunnuslause otsinguid. Selleks küsisime valla eri piirkondades toimunud aruteludel, milline lause iseloomustaks kõige paremini meie koduvalda. Saamaks võimalikult laiapõhjaline arvamus, kutsume kõiki esitama oma tunnuslause ettepanek kuni 17. juulini.

Seejärel valib valla arengukava koostamise komisjon välja ideed, mille kohta küsime elanike arvamust. Kolme enim hääli saanud ettepaneku hulgast valib komisjon välja uue tunnuslause.

Tunnuslause ettepaneku saab vallavalitsusele esitada veebis ja ka kirja teel aadressil Kallaste 12, 76901 Tabasalu või Harku vallamajas kohapeal infoteetaja juures. **HVT**

Meie vald saavutas kõrgeima taseme kriisivalmiduse

Minuomavalitsus uurib igal aastal omavalitsuste kriisivalmidust ja selgus, et Eesti omavalitsuste kriisivalmiduse tase on aastaga tõusnud veerandi võrra. Kõrgeima taseme kriisivalmiduse on saavutanud Tallinna, Sillamäe ja Rakvere linn ning Harku, Rakvere, Jõelähtme ja Saue vald.

Uuringus hinnatakse evakuaatsiooni korraldamise võimekust, kriisikomisjonide tööd, hädaolukorraplaanide koostamist, kodulehel olevat kriisideks valmisoleku infot jm. Uuringust selgus, et aastaga on paranenud kriisijuhtimine ja tõstetud on kriisi lahendamise võimekust, langenud on aga kriisireguleerimise nõuete täitmise näitaja.

Kõige kõrgemaks hindavad omavalitsused oma riskikomunikatsiooni võimekust.

Võrreldes 2022. aastaga pole enam omavalitsusi, kus kriisiks valmistumisega ei tegeleta, vahendas päästeamet. **HVT**

LÕO KAASA! KONKURSI "HARKU VALLA KAUNIS KODU" TÄHTAEG LÄHENEB

Kandidaatide ja ettepanekuid "Harku valla kaunis kodu" konkursile saab esitada kuni 30. juulini Harku valla iseteenindusportaalil.

Konkursil osalevaid objekte hinnatakse kolmes kategoorias: individuaalelamud, korterelamud, ettevõtted ja asutused (sh kauplused ja koolid ning lasteaiaid).

Kandideerimiseks palume esitada kolm-neli fotot kandideerivast objektist, vabas vormis kirjeldus koos põhjendusega, miks just nimetatud objekt väärrib äramärkimist ja kinnistu omaniku kontaktandmed (nimi, aadress, telefon, e-posti aadress). Kui objekti esitaja ei ole kinnistu omanik, on vajalik esitada omaniku nõusolek.

Kandidaatide ja ettepanekuid saab "Harku valla kaunis kodu" konkursile esitada kuni 30. juulini Harku valla iseteenindusportaalil.

Konkursile esitatud objektid vaadatakse üle 1. augustist 30. septembrini. Tulemused avalikustatakse Harku Valla Teatajas, valla veebilehel (www.harku.ee) ja Facebookis. **HVT**

VALLAMAJA ON AVATUD:

Kallaste 12, Tabasalu

Esmaspäev ja neljapäev 8-18, teisipäev ja kolmapäev 8-16 ning reede 8-14.30

AMETNIKE VASTUVÕTUAJAD:

Ametnike vastuvõtt toimub eelregistreerimisega teenistujate telefoni ja e-kirja teel.

Esmaspäev 14-18 ja neljapäev 9-12.30

Tabasalu päev 2024 on kõigile meie valla elanikele tasuta!

Harku valla ühine perepäev Tabasalu päev 2024 toimub laupäeval, 24. augustil.

Päev algab kirbuturuga Tabasalu Keskkuse õuel ja jätkub liikumisprogrammiga Tabasalu spordikompleksis.

Põhiprogramm algab kell 15 Tui pargis, kus leidub palju tegevust lastele ja noortele, avatud on toidutänav ning meelt lahutavad esinejad. Ürituse fookuses on tänava kultuuririkkus – lavaprogramm väärtustab traditsiooni ja viib kuulajad põnevale kultuurilisele rännakule.

Päeva juhhib ja muusikaga kostitab muusik Marek Sadam, kes astub lavale ka ühes Tabasalu muusika- ja kunstikooli puhkpilliorkestriga. Kreeka kuumad lood

toob lavale ansambel Zorbas. Päevale paneb punkti Karl-Erik Taukar Band.

Sel aastal on endiselt ürituse tähelepanu keskkonnahoiul – prügi kogutakse liigiti ja ühekordseid toidunõusid ei kasutata. Kõik selleks, et vähendada jäätmete hulka ja säästa meie ühist keskkonda.

Üritus on kõigile Harku valla elanikele tasuta. Pileti saab lunastada ürituse alale sisenemisel isikut tõendava dokumendi alusel (põhineme rahvastikuregistri andmetele). Teistest valdadest ja linnadest külastajatele kohandub piletitasu.

Rohkem infot: tabasalupaev.ee.

Kohtume juba peagi Tabasalu päeval!

Liis Ilves, Tabasalu päeva projektijuht

Rannamõisa lasteaia direktoriks valiti Maire Pöld

Rannamõisa lasteaia uus juht alustab tööd 1. augustil.

"Rannamõisa lasteaia juhi konkursil oli mitu tugevat kandidaati ja otsust teha ei olnud lihtne. Maire kasuks rääkis alushariduse ja juhtimise kogemus. Konkursi käigus näitas Maire, et tal on valmisolek ja visioon Rannamõisa lasteaia tugevuste ärakasutamiseks ja edasiarendamiseks," põhjendas otsust abivallavanem Robert Lippin.

Maire Põllu senine karjäär on tihedalt seotud laste alusharidusega. Ta on töötanud Pangapealse lasteaia õpetajana ja alates 2013. aastast tänini töötab ta selle lasteaia õppealajuhatajana.

Pöld on lõpetanud 2014. aastal Tallinna ülikooli omandades haridusteaduste magistrakraadi ja 2012. aastal Tallinna pedagoogilise seminari, kust omandas koolieelse lasteasutuse õpetaja kutse. Ta on end erialaselt täiendanud mitmel täiendkoolitusel.

Pöld on meeskonnamängija, kes peab oma töös oluliseks süsteemset tegutsemist ja avatud juhtimisstiili. Tal on väga hea suhtlemisoskus ja suur pingetaluvus,

suutes jääda rahulikuks ka kõige kriitilisemates olukordades.

Põllul on suur huvi psühholoogia vastu ning tema hovid on muusika ja tantsimine.

Rannamõisa lasteaed on koolieast noorematele lastele päevahoidu ja alusharidust pakkuv hariduskeskus. Lasteaias on kümme rühma. Rannamõisa lasteaias on väga head looduses õppimise võimalused ning lasteaia eesmärk on mängude, katsete, uurimuste ja avastamisrõõmu kaudu anda lastele vajalikud teadmised integreeritud komplekstevastena looduskeskkonnades – lasteaia mänguhoovis, metsas, looduspargis ja mererannas. Rohelise kooli programmis edukalt osalemise eest on Rannamõisa lasteaed pälvinud neljal korral rahvusvahelise keskkonnamärgise "Roheline lipp".

"Rannamõisa lasteaed asub lapse arengu jaoks ideaalses keskkonnas. Kõik, mis seni loodud, on imeline. Soovin seda koos meeskonnaga jätkata ja edasi arendada," ütles Maire Pöld ja lisas, et tema eesmärk on tagada nii lastele kui ka meeskonnale arendav keskkond.

Rannamõisa lasteaia uus direktor valiti avaliku konkursiga. **HVT**

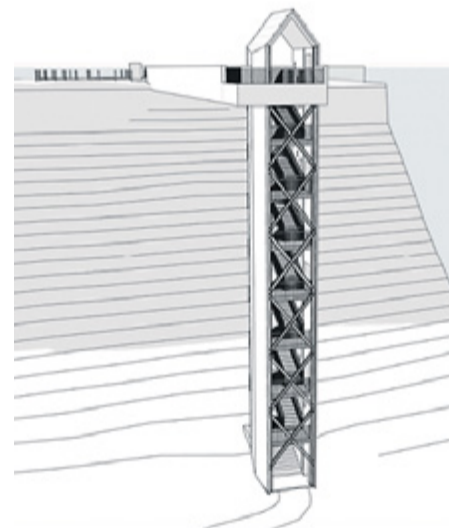
MERIKÜLA TREPILE OTSITAKSE HANKEGA REKONSTRUEERIJAT

Harku vallavalitsus kuulutas välja ehitushanke Meriküla trepi ehitustöödeks. Pakkumuste esitamise tähtaeg on 15. juuli ning ehitaja leidmise korral alustatakse töödega sel suvel.

Meriküla ja Muraste piirkondi ühendav trepp rajatakse enam kui 20 aastat tagasi toonase uuselamurajooni arendaja poolt ehitatud torustikutorni ja keerdrepi asemel, mis ei vasta ohutusnõuetele. Tööde käigus rajatakse uus trepp ja korrastatakse ligipääsuteed. Trepp on plaanis kasutajatele avada käesoleva aasta lõpus. Projekteeritud on ka lifiti valmidus, mida on võimalik vastavalt vajadusele juurde ehitada.

Uue trepi kavandamisel on arvestatud Natura 2000 võrgustikku kuuluva Muraste looduskaitseala piirangutega.

Meriküla treppi arhitektuurse lahenduse autor on arhitektibüroo Varblane Pihus OÜ arhitekt Oliver Alver. **HVT**

Tabasalus arutleti valla tulevase arengukava elluviimise üle

18. juunil tutvustas vallavalitsus Tabasalu kooli algklasside majas Harku valla arengukava 2024–2040. Dokument määrab sihid, kuhu Harku vald soovib oma arengus liikuda.

Kohtumise juhatas sisse vallavanem Katrin Krause, kes rõhutas arengukava tähtsust valla tuleviku jaoks.

Arengukava rakendumisest tegi ettekande abivallavanem Piret Zahkna, kes selgitas, kuidas arengukava täitma ja tulemusi seirama hakatakse. Arengukava sisaldab sihte ja arengusuundi, aga konkreetsed tegevused planeeritakse vallavalitsuse tööplaanis, mis omakorda seotakse eelarvega.

Volikogu majanduskomisjoni seisukohti tutvustas komisjoni esimees Ott Kasuri, kes tõi esile senised prioriteedid ja ootused. Kokkusaamise teises pooles toimus aktiivne diskussioon ja vastati kohalolijate küsimustele.

Arengukava koostamise protsess algas 2023. aasta kevadel. Selle käigus moodustati valdkondlikud töögrupid, kuhu kuulusid nii vallavalitsuse kui ka volikogu liikmed. 2023. aasta sügisel korraldati esimene visioonipäev, kus arutati elanikega laiemalt valla tulevikuvisioone. Üritus oli oluline samm kogukonna kaasamisel ja nende arvamuste arvestamisel. 2024. aasta alguses korraldati kohtumised kogukondadega kaheksas piirkonnas. Kohtumiste eesmärg oli astuda inimestele veelgi lähemale, küsida nende arvamusi ja saada väärtuslikku sisendit tulevasele arengukavale.

Arengukava teine lugemine ja vastuvõtmine toimub augustikuu volikogus.

Arengukavaga saab tutvuda valla kodulehel aadressil Harku valla arengukavad.

Täname kõiki osalejaid ja kogukonna liikmeid, kes on aasta jooksul arengukava loomisesse panustanud! Teie panus on olnud väga väärtuslik.

Ülle Harak,

valla arendusosakonna juhataja

Rundäle loss on barokkstiilis palee, mida peetakse üheks barokkarhitektuuri parimaks näiteks Baltimaades. Foto: Pixabay

Ekspursioon viib Harku valla pensionärid Lätti

Selle aasta ekspursioon valla vanaduspensionäridele on kahepäevane ja viib tutvuma Lätiga. Ekspursioon Lätti toimub 5. ja 6. augustil.

Buss ekspursioonile väljub Harku vallamaja eest parklast 5. augusti hommikul kell 7 (palun veidi varem kohal olla).

5. AUGUST

Sõidame Pärnu kaudu Iklasse, kus teeme sirutamise ja kohvipausi. Edasi suundume Bauska lähedale Rundälesse. Rundäle loss on barokkstiilis palee, mida peetakse üheks barokkarhitektuuri parimaks näiteks Baltimaades. Selle arhitektuur peegeldab luksust, esteetikat ja kuninglikkust. Lossi fassaad on kaunistatud keerukate kaunistuste, skulptuuride ja detailidega. Sisekundus on samuti võimas, millele on iseloomulikud rikkalikud tapeedid, maalid ja barokkstiilis mööbel.

Rundäle lossi aed on üks Euroopa parimaid ja silmapaistvamaid barokkstiilis aedu, mis on tuntud ka mitmekesise taimestiku poolest. Aed on hoolikalt hooldatud ja pakub

külastajatele võimalust jalutada läbi kauni roheluse, nautida lõhnavaid õisi ning imetleda kunstilisi skulptuure ja arhitektuurseid elemente, mis kaunistavad ajaloolist aeda.

Lõunasöök toimub Riia lähistel (koht täpsustumisel).

Rundälest sõidame Riiga ja majutume hotellis Ibis Riia kesklinnas. Öhtul on jalutuskäik Riia vanalinnas, mis on üks Baltimaade suuremaid ja paremini säilinud keskaegseid vanalinnu. See on täis ajaloo- ja arhitektuuripärandit ning kantud UNESCO maailmapärandi nimistusse.

6. AUGUST

Hommikusöök hotellis. Külastame moemuuseumi (pileti hind 6 eurot). Edasi sõidame Siguldasse. Lõunasöök Siguldal.

Peale lõunasööki sõidame Turaida lossi. 13. sajandist pärit loss asub Gauja jõe kaldal ja on üks vanimaid säilinud keskaegseid hooneid Lätis. Turaida lossi arhitektuur peegeldab eri ajastuid, kus on näha nii gooti, renessansi kui ka barokkstiili elemente. Lossi tornist avaneb imeiline vaade ümbritsevale loodusele ja Gauja jõe. Lossi ümber laiub kaunis aed.

Viimasena piilume sisse Gutmani koopasse, mis on üks Läti tuntumaid looduslikke vaatamisväärsusi ning asub Gauja rahvusparkis Siguldal. Tegemist on suurima koopaga Baltimaades. Gutmani koopa nimi pärineb kaunist legendist, mis räägib rüütlist nimega Burkarts, kes elas koopas ja kelle armuelu oli seotud kohalike müütide ja legendidega.

Alustame koduteed. Tagasi Tabasallu jõuame veidi peale kella 21.

Palun kaasa võtta kahe päeva rohud, mida iga päev tarbite, vihmase ilmaga oleks hea, kui on kaasas vihmakeep ja vihmavari, jalga mugavad jalanõud.

Ekspursioonist osavõtuks saab registreerida alates 15. juulist (esmaspäevast) tel 5342 1350.

Ekspursiooni eest saab tasuta Ülle Metspalule eakate päevakeskuses (Tabasalu, Teenuste 2) 30. juulil kella 11–16. Ekspursiooni maksumus on 160 eurot.

OLULINE:

Ekspursioonile tuleku soovist tuleb teada anda hiljemalt 29. juuliks ja tasuta ekspursiooni eest 30. juuliks.

Tia Spitsõn, valla sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja

Soovitusi ohutuks liiklemiseks jalgrattaga

Suvel on hea liiklemisvahend jalgratas. Kahjuks juhtub just suvel rohkem liiklusõnnetusi jalgratturitega. Seepärast on mõistlik meelde tuletada mõned soovitused, mis aitavad ehk õnnetusi ära hoida.

Väga oluline on, et jalgratas, millega sõidate, oleks töökorras ja selle küljes kõik vajalik. Jalgrattal peavad olema töökorras pidurid ja signaalkell. Ees valge ja taga punane ning vähemalt ühe ratta mõlemal küljel kollane või valge helkur. Pimedal ajal või halva nähtavuse korral peab põlema ees valge ja taga punane tuli.

Jalgrattur võib sõiduteel üksi sõita alates 10. eluaastast, kui ta tunneb liiklusreegleid ja omab jalgratturi juhiluba, mis peab kaasas olema kõigil 10–15-aastastel jalgratturitel. Jalgrattaga sõites tuleb olla liikluses väga tähelepanelik, keskenduda enda ümber toimuvale ja järgida liiklusreegleid. Sõidu ajal mitte

Foto: Pixabay

tegeda kõrvaliste asjadega, nagu surfata telefonis või kuulata klappidega muusikat, sest sel juhul ei taju jalgrattur ümbritsevat ja õnnetus on kerge tulema. Jalgrattur peab liikuma paremal pool teed.

Kergliiklusteel sõites tuleb samuti üksteisega arvestada. Ei saa olla nii,

nagu tihti tõdeda võib, et rulluisutajad ja jalgratturid kihutavad jalakäijatest suure hooga mööda. Jalakäijale lähenedes tuleks aegsasti hõike või signaalkellaga märku anda, et olete tulemas ja mööduda siiski jalakäija kiirusel.

Sõidukiirus ükskõik millisel hetkel peab olema valitud nii, et ohu tekkides oleks võimalik reageerida ja õnnetust ära hoida.

Liigeldal tuleb tee paremal pool, et ka vastutulijad saaksid vabalt liikuda. Eriti tähelepanelik tuleb olla kergliiklusteel väikeste lastega liigeldes, kuna nemad ei oska neid ohte näha ja hinnata nii nagu täiskasvanud ning võivad tahtmatult ootamatuid ja ohtlikke olukordi tekitada.

Samuti tuletan meelde, et alla 16-aastane noor peab kandma kinni rihmatud jalgratturikiivrit, kuigi seda võiksid kanda ka täiskasvanud, sest õnnetuste eest pole nendegi pea kaitstud.

René Uustalu, piirkonnapolitseinik

VALLAVOLIKOGUS

Volikogu võttis vastu jäätmehoolduseeskirja muudatused

Neljapäeval, 27. juunil toimus Harku vallavolikogu istung Harku vallamajas. Istungit juhatas volikogu esimees Erik Sandla.

Võeti vastu Harku valla üldhariduskooli, huvikooli ja koolieelsete lasteasutuste hoolekogu moodustamise kord ja töökord ning sellest tulenevalt muudeti Harku valla lasteaedade ja Tabasalu muusika- ja kunstikooli põhimäärusi. Sellega kehtestatakse kõikidele valla haridus- ja huviharidusasutustele ühtne kord, mis hõlbustab hoolekogu tööd ning asutuse juhi tööd, kui võrd vajalikud muudatused viiakse sisse kesksel tasandil vallavalitsuses ning asutuse juht ei pea algatama uue korra moodustamist või muutmist. Samuti taotletakse uue korra kehtestamisega ühtlast kvaliteeti kõikide Harku valla alus-, üld- ja huviharidusasutuste üleselt.

Vastu võeti ka uuendatud kord, mis puudutab koolieelsete lasteasutuste muude kulude vanema poolt kaetava osa määra ja selle tasumist. Üldpõhimõtted jäävad samaks, lahendatud saavad praktikas tekkinud küsimused. Istungil läbis määrus "Tunnustamise kord Harku vallas" esimese lugemise ja määrati sellele ettepanekute esitamise tähtaeg.

Otsustati taotleda Harku valla omandisse Merikülas asuvad Laheääre tee 2 ja Tilgu tee 28a maaüksus.

Võeti vastu Harku valla jäätmehoolduseeskirja muudatused, millega täpsustati jäätmekäitluse üldnõudeid, jäätmevaldaja kohustusi, ühismahuti kasutamist, kogumismahuti tühendamise sagedust ning jäätmevedaja õigusi ja kohustusi.

Maaomaniku taotlusel lõpetati Ilmandu külas Kadaka tee 17 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamine ning Liikva külas Väänatammi tee 20 maaüksuse ja lähiala detailplaneering otsustati jätta algatamata.

Lisaks anti vallavalitsuse ülevaade volikogu istungite vahelisel perioodil toimunud ja arutati poolelioleva kohtuvaidluse osas esitatud kompromissettepanekut. **HVT**

Festivalil kohtuti kirjanikega ja koguti ideid Väana raamatukogule

Väana raamatukogu festivalil Väana tall-tõllakuuri ees. Foto: Aleksander Meresaar

29. juunil toimus Väana tall-tõllakuuris Väana raamatukogu festival, kus kohtuti kirjanikega ja otsiti ideid raamatukogule.

Festivalikülalised said kohtuda lastekirjanik Anti Saare ja armastatud kirjaniku Urmas Vadiga. Kogu festivalipäeva jooksul võis pakkuda Väana raamatukogu tulevikuideid, milline võiks olla unistuste raamatukogu. Eesmärk on kujundada raamatukogu kogukonna südameks, et laiendada lugemiskonda ja olla kutsuv paik nii kohalikele kui ka külastajatele.

Samuti peeti raamatulaata ja sai külastada Väana mõisahoonet. **HVT**

VALDA PAIGALDATI KOLM NUTIKAT PRÜGIKASTI

Väana-Jõesuu rannas on nüüdsest uus päikeseenergiaal töötav 120-liitrine prügikast, kus on 550 kg pressimistugevusega press, mis võimaldab prügikasti mahutada tavapärasest viis korda rohkem prügi. Prügikasti täitumisest annab seade märku saates teavituse hooldaja e-postile.

Rannamõisa väikese ringtee juures olevasse busside ümberkeeramiskohta ja Tiskre külla, Taverni tee 3 rülapargi juurde paigaldati 115-liitrised täituvuse jälgimise anduriga prügikastid. Hooldajad saavad teavituse, kui prügikast on täis ning lisaks on võimalik ka ise veebist täituvustaset vaadata.

Nutiprügikastid paigaldas Carenoil OÜ ja tegemist on pilootprojektiga. **HVT**

Tantsujuht Ilma Adamsoni suvepesa Suurupis

Kuulsaid suvitajaid jagub Harku valda kuhjaga, siin on suvekodu paljudel loomeinimestel. Ühte neist – tantsujuhti, tantsuõpetajat ja tantsude loojat Ilma Adamsoni – tema mõnusas koduses suvepesas Suurupis külastasingi.

Tantsuõpetaja ja tantsujuht Ilma Adamsoni suvekodu on ehitatud umbes neli aastakümnet tagasi suvilakooperatiivide rajamise aegu. Ilma sattus Suurupisse tänu peretuttavatele, kes seda kohta soovitasid.

Asjaajamine nõukogude ajal ei läinud niisama ludinalt ja tõrkeid tuli siit ja sealt, aga Ilma Adamsoni oli juba 1978. aastal tunnustatud rahvakunstniku tiitliga ja nüüd, aastakümneid hiljem möönab ta, et sellest oli paberimajanduse korda saamisel abi. Nii krundi suurus kui ka tüüpimaja projektid olid suvilakooperatiividele ette antud. Väga moes oli projekt "Kungla-2". Ent Ilmale see väga ei meeldinud, sest maja tulnuks teha lameda katuse ja terrassiga ning ühekorruseline. Ilma Adamson lasi projekti ümber teha, et maja saaks viilkatusega ja kaks korrust. Kohendati ka projekti saunaosa ja maja sissekäiku nii, et lund talvel sisse ei tuiskaks. Maja teisel korrusel on nüüd kaks tuba.

"Projektiga oli väga palju tegemist, seda ei tahetud kuidagi kinnitada," meenutab Ilma Adamson. Kes see enam täpselt mäletab, kui palju kordi tuli tal uus projekt näpus ametnike vahet joosta, aga Ilma Adamson on sihikindel ja läheb alati lõpuni välja. "Aasta otsa jamasin, aga ma sain selle korda," on ta uhke ja kiidab oma suvekodu: "See on väga hea koht!"

SUURUPI SUVED SAUNAGA

Suurupisse puhkama tuleb Ilma Adamson igal suvel. Tänavu on läinud küll nii, et jaanipäeval oma 90. sünnipäeva tähistanud tantsuõpetajal on nii palju tegemist olnud, et juuliku esimesel laupäeval, kui tema mõnusas majakeses kohtume, peatub ta Suurupis alles teist päeva. Maja on siiski hoitud, õu niidetud ja lilled õitsevad, kurgid ja kõrvits kasvavad. Kui Ilmal endal aega napib, toimetab Suurupis tema lapselaps.

"Mul on siin tantsijad külas käinud ning oleme siin sünnipäevi ja jaanipäevi pidanud. Olen siin nii palju olnud ja tantsijad ikka minu ümber, aga nüüd on see paik rohkem lapselapse käes, las ta teeb," arutleb Ilma Adamson. Ta meenutab, kuidas majale tantsijate abiga talgute korras põrandaid tehti või saunas on käidud.

"Ükskord tegime sauna ja pidasime sellist veesõda, et kopsikuid ja nõusid otsisin pärast metsa alt. Selles mõttes on see väga hea koht – tuled suvel linnast ja saad hingata," kiidab Ilma. Muidugi mõista on aastate jooksul palju muutunud ja naabrid vahetunud, aga üleaedsetega saab Ilma hästi läbi ja kiidab nende tegemisi.

Suvekodu sulandub loodusesse nii, et võõras ei saa arugi, kus õu algab või lõpeb – tara seda elamist ei piira. Kevaditi õitsevad maja ees Ilma istutatud sirelid ja männi all kasvavad rododendronid, mis tänavu kevadel eriti uhkelt õide löid. Aia on Ilma ise kujundanud. "Kitsed käivad, söövad ära nii roosid kui ka teised lilled ja sel talvel "disainisid" tublisti üht elupuud. Naabrid ütlevad, et kitsed on kogu aeg külas. Põdrad on käinud, ükskord vaatasin kolmele põdrale otsa, aga nüüd pole neid ammu näinud," räägib Ilma. Ta möönab, et aega aia jaoks on vähe ja võib-olla

Juuliku 2024 – tantsujuht ja tantsuõpetaja Ilma Adamson Suurupis suvekodu õuel.

kogemust ka, aga teeb lahkesti ringkäigu põõsaste, peenarde ja lillede vahel. Ta on pisut nukker, sest suurte marjadega punane sõstar on talvega välja läinud.

VÕIMSAD EMOTSIOONID

Kui juba Ilma Adamsonil külas oled, läheb jutt tantsu peale. Kuidas siis teisisi, sest kellel veel oleks vastu panna 73 aastat tantsukogemust. Mitte kellegi!

"Ma olin ju täitsa plika, 17, kui tegin esimese rühma ja sealtmaalt see algaski." Tema kroonijuveel on rahvatantsuansambel Sõprus, kelle kunstiline juht ja peaballettmeister oli ta 40 aastat. Sõprus reisis rahvatantsuga mööda maailma aastakümneid. "Ühelt reisilt tulime, teisele läksime," meenutab Ilma Adamson hiilgeaegu 70-80-ndatel. Nüüd, tantsujuhi 90. sünnipäeval üllatas Sõprus oma kauaaegset juhti Mustpeade majas kontserdiga. "See oli nii võimas. Ma nautisin seda, see äratas kõik mu meeled. Olen veel praegugi nende emotsioonide mõju all," tõdeb Ilma Adamson. Ta jääb korraks mõtmesse ja vaatab aknast välja.

Ilma Adamson jutustab, kuidas taimed tema aeda jõudnud on ja kurvastas, et punase sõstra põõsas on talvega välja lõinud. Ainult paar rohelist oksa on põõsale jäänud.

Ilma Adamson meenutab oma esimest käiku õpetaja Ullo Toomi juurde. "Ah tahad tantsida? No vaatame, mis eeldused sul on," öelnud Toomi ja ega Ilma lootnudki, et ta rühma vastu võetakse. "Toomi tuleb minu juurde ja loeb: üks ja kaks, üks ja kaks, hüpak on takti esimesel osal polkal. Mina kalpsan nagu egiptuse kesajänes ega saa aru, mis see takt on ja kus see hüpak on. Tunni lõpus palus ta mul jääda. Ma läksin kepseldes koju, tõesti, mul oli nii hea meel," meenutab Ilma Adamson. Oma õpetajast rääkides läheb tal praegugi silm märjaks.

LOODUSE POOLT ANTUD AND

Ilma Adamson on loonud aukartustäratava arvu tantse, nii 180 ümber. Ta ütleb, et fantaasia ja loomesäde on talle looduse poolt antud. "See on loovus ja ei ole midagi teha – ta lihtsalt tuleb."

Ilma Adamsoni sõnul peab tantsima kogu keha, siis tuleb naeratus näole. Tants on nagu orkester, kus iga kehaosa – pea, õlg, käed, jalad, puusad, kogu korpus – peab omavahel harmoneerima, häälestuma.

"On rahvatants ja lavaline rahvatants. Rahvatants, pärimustants on rahvalooming. Lavaline rahvatants on etenduskunst. Rahvatants ja lavaline rahvatants – mina nende kahe vahele võrdusmärgi ei paneks. Lavaline rahvatants on etenduskunst ja seda õpetan ma ka oma tantsukoolis," selgitab õpetaja. Ta pole nõus, kui tantsu mõistet on püütud taandada näiteks emotsionaalseks väljenduseks, sest see on liiga kitsas. "Kas vanaeestlane ei olnud siis emotsioonidega, kui tantsis talgul või kiigemäel või pulmas? Sageli polnud muusikat ja tantsiti laulu saatel," arutleb ta.

Enda loodud kavadesse on Ilma Adamson alati armastanud võtta teiste rahvaste – itaalia, hispaania, vene – tantse. Ta usub, et just see mitmekesisus oli üks Sõpruse edu võti ja lisab, et nii nagu on kasulik vallata keeli, on hea tunda ka teiste rahvaste kultuuri ja osata nende tantse. "Meie ei ole siin maailmas ainukesed ega kõige-kõige-kõige tähtsamad, me peame arvestama teiste rahvaste kultuuriga," põhjendab ta ja ütleb, et teda teeb väga õnnetuks, kui võetakse teise rahva muusika, näiteks iiri

Õieilu aias. Fotod: Merike Pinn

rahvamuusika ja sellele tehakse eesti tants eesti rahvariites. "Kui juba teiste rahvaste tantse teha, siis ikka tõeliselt," pöörab Ilma Adamson.

"Kuhu me üldse oma tantsuga liigume, kui tantsude põhisammude ei ole enam olulised ja neid tantsitakse isegi suurtel pidudel mustalt? See pole asi, mille üle vaielda. Kuidas tunduks, kui dirigent Hirvo Surva astuks koori ette ja ütleks: teate, täna laulame nii, et sol ei ole mitte teisel joonel, vaid esimesel. Põhisammudega on ju sama. Miks me teeme oma tantsuga niimoodi?" küsib legendaarne tantsujuht ja muretseb tulevikku pärast.

TANTSUD NAGU OMA LAPSED

Ilma Adamson ütleb, et kõik tema loodud tantsud on talle armsad. "Need on nagu oma lapsed, igauks omamoodi." Küll on ta tantsu luues arvestanud, et kõik loome seaduspärasused kehtivad ka tantsu juures – proloog, teemaarendus, kulminatsioon, lõpplahendus, epilooj jne. "Olen tantse luues seda silmas pidades ja õpetan nii oma koolis ka," räägib ta ja lisab, et kui looming läheb ainult rahvatantsu ja rahvamuusika peale, on see üheülbaline.

Ilma Adamson võiks ammuilma pensionipõlve pidada, aga pole seda teinud ainsatki päeva. Ta oli 81-aastane, kui asutas 2016. aastal omanimelise tantsukooli ja õpetab seal juba neljandat lendu.

"Mulle meeldib see töö. See on minu sees," sõnab särav ja sihikindel Ilma Adamson. Ja töö käib ikka selle nimel, et eestlane tantsiks nagu kuningas, mitte nagu mats, kes põhisammudest tuhkagi ei tea ja kargab Tuljakut à la "põnnadi-põnnadi-hüppas-põis kaks jalga korraga maha ja jälle õhku".

Väsimatu tantsuõpetaja lubab siiski natuke hinge tõmmata, aga juba juuli ja augustikuu vahetusel on Ilma Adamsoni meistriclass Merikülas. Merike Pinn, kommunikatsioonispetsialist

Talvel maiustasid metskitsed elupuu kallal ja nüüd on selle alumine osa õige peenike.

Tuhandenäolisi Harku külasid seob üheks sitke rahvas

Harku valla külad on kõik eriilmelised ja piirkonniti erineva kujunemislooga. Otsides valla nägu, võib saada väga eripalgelisi vastuseid, kuid peamised märksõnad on metsas ja mere ääres elav sitke rahvas. Harku valla külad on eri vanuse ja kujunemislooga. Mõned külad on ajas kaardilt kadunud, kuid on juurde tekkinud ka uusi nagu Meriküla.

1960-ndatel algas rannäärsetes küldes kiire suvilapiirkondade areng. Lisaks toimetati siin mitu pioneerilaagrit. Seetõttu on hoolimata omal ajal kehtinud piiristoonist paljudel esmakokkupuude praeguse Harku valla ja mereäärse piirkonnaga just siin suvitamisest, sõprade või tuttavate külastamisest või laagrisuvest.

Varasemas aega tagasi minnes seostuvad suvitamisega mõisad. Nii Muraste kui ka Vääna mõisa härrasrahvas saabus mõisa just suveajaks, talved veedeti linnas. Vähetuntud fakt on, et samal viisil toimis ka Suurupi tuletorni komandandi pere tsaarajal, kus suveks saabusid siia proud ja lapsed suvitama ning külarahva pärimuse järgi jalutasid valgete pävarjudega majakaprouad pangast alla mööda treppi mere äärde.

Muidugi ei saa mööda minna Vääna-Jõesuu plaazist ja imelistest mustikametsadest, jõhvika- ja muraka-paikadest Muraste ning Tölinõmme rabas.

Selle aasta Harku valla Avatud külade festivali kannabki pealkirja "Suvitajad".

KES SEISAVAD FESTIVALI KORRALDAMISE TAGA?

Harku valla Avatud külade nädala kutsusid ellu Kristiina Suurupist ja Kristina Vääna-Jõesuust. Algse plaaniga luua vahva rannarahva festival kaasati Meriküla külaaktiiv koos Tilgu sadamaga ja Türisalu küla aktivistid. Kui ideed mindi külade ümarlauale tutvustama, tõstsid Vääna, Kumna ja Harkujärve häält, et ka nemad soovivad Avatud külade nädalal kaasa lüüa. Nime nuputamisega läks kiireks ja peamine soov oli teha festival, kus kõik saaksid oma tugevaid külgi esile tuua ning olla avatud ja nähtav ka väljapoole oma küla, kasvatada uhkust oma küla ja kogukonna üle.

Nüüdseks toimub külade nädal juba kuuendat korda ja korraldajate arv selle elluviimiseks on suurenenud, ka osa külade juhtidest on osa vahetunud. Tegu on vahva "külalulude" pundiga, kelle silmad paneb särava kogukonna heaks tegutsemise ja kes jagavad usku, et Harku valla külad on imelised paigad ning siin elavad maailma kõige ägedamad inimesed.

PILK KÜLASELTSIDELE

Külade festivali avab Vääna-Jõesuu küla, mille tegevust juhivad

Selle aasta Harku valla Avatud külade festival kannab pealkirja "Suvitajad".

Vääna-Jõesuu külaselts, kes on ka Harku valla partner ürituse korraldamisel. Nimelt toimub festivali rahastus projektitaotluste voo kaudu ja igal aastal tuleb ürituseks raha taotleda. Külad lepivad kokku, kes esitab taotluse ja aruandluse, seni on see usaldus langenud Vääna-Jõesuule. Vääna-Jõesuu külaselts tegutseb kohalikus koolimajas, kus toimuvad spordiringid, mälumänguõhtud, harastatakse kokandust ja palju muud. Korraldatakse ühisüritusi, millest suurim on külapäev.

Seltsi esimees on Ain Lillepalu ja paljusid tegevusi korraldab Eve Tobias.

Türisalu külaseltsil pole ametliku ruumi ja tegevused on sündmuspõhised, nagu näiteks jaanipäev ja külapäev. Tegutsetakse külaplatsil. Seltsi esimees on Kaido Kreek.

Sellel aastal aitab külapäevade õnnestumisele kaasa ka MTÜ Tallinna Suurperede Klubi.

Vääna selts toimetab aktiivselt Vääna kandis. Kuna asustus on valla keskel hajusam, koondab Vääna selts kandipõhiselt mitu küla. Seltsi tegevused toimuvad peamiselt seltsimajas, kus tehakse palju käsitööd ja muuhulgas käib koos ka oma

laulukoor. Peetakse laatu ja korraldatakse talguit ning kontserte. Muidugi on ka külapäev, mis sel aastal toimub koostöös Vääna mõisa ja "Unustatud mõisate" programmiga. Selts seisab tugevalt Sörve looduskaitsealal toimuva eest. Külamaja perenaine on Anneli Ruusmann, kes hoiab kõike kindlais ohjes.

Kumna küla selts on üks Harku valla vanemaid külaseltsi ja toimetab koos Kumna kultuuriaidaga. Külapäeva korraldatakse traditsiooniliselt Kumna mõisa pargis. Külaseltsi esimees on Maarja Kaljurand.

Muraste-Suurupi piirkonnas tegutseb mitu külaseltsi ja ühendust. Külade festivaliga on neist seotud sellel aastal neli.

Muraste külaseltsi ruum on Muraste koolis ja külaseltsi hooleks on ka kinopunkt. Muraste külaselts panustab aktiivselt kultuuri korraldusse ja Urvi Nigu on tõeline tulesäde, keda jagub sotsiaalmeedias kõikjale. Külaseltsi esimees on Evar Ojassar. Selle aasta külapäev toob

Peamine soov oli teha festival, kus kõik saaksid oma tugevaid külgi esile tuua ning olla avatud ja nähtav ka väljapoole oma küla, kasvatada uhkust oma küla ja kogukonna üle.

Muraste koolimaja juurde tsirkuse ja õhtul saab Muraste paeplatsil vaadata autokinos Eesti filmi "Vigased pruudid", mis valiti Harku valla elanike hääletuse tulemusena.

KÕIGE NOOREM KÜLA

Harku valla noorim on Meriküla küla, mis on peidus panga all ja koondab endas aktiivset kogukonda. Selts kasutab vajadusel Meriküla kooli ruume ja praegu tegutsetakse selle nimel, et küla saaks endale ametlikult külaplatsi. Meriküla külaseltsi ja küla loomise üks algatajaid on Mairold Vaik, kes on ka muinastulede öö korraldaja. Meriküla külaseltsi esimees on Margit Metsmaa. Külapäeval toimub juba traditsiooniks saanud katusekontsert Peeter Suure kindluse helgiheitja katusele.

Tilgu sadama päev koondab ja ühendab meresõpru ja olnud algusest peale lahutamatu programmi osa külade festivalil. Traditsiooniliselt saab Tilgu sadamas tutvuda purjetamise algõppe ja merepäaste varustusega ning muidugi minna merele. Tilgu sadama päeva korraldab Tilgu sadama jahtklubi Raul Kalepi juhtimisel.

Suurupi külapäeva korraldab Suurupi külaselts. Seltsi eestvedaja Kristiina Adamson on olnud algusest peale külade festivali üks korraldajatest. Sellel aastal on külapäev plaanitud veidi teisiti, külastada saab küll tuletornikompleksi, kuid riik tuletorni avamiseks luba ei andnud. Selle

Harku valla külad on imelised paigad ja siin elavad maailma kõige ägedamad inimesed.

asemel saab teoks esimene Suurupi vanavara- ja käsitöölaad ning simman.

Külaselts on noor ja tegus ning algatanud uuenduslikke ja elanikkonnakaitselisi projekte, osaletakse "Arukate külade" programmis. Külaselts kasutab Suurupi muuseumi-külakeskuse ruume Suurupi ülemise tuletorni juures.

Harku aleviku külaselts tegutseb Harku aleviku elu arendamise huvides Marika Johannsoni juhtimisel. Praegu seltsil oma ruume pole, need loodetakse saada kasutada Harku raamatukogu hoones. Harku aleviku külapäev saab teoks koos Harku raamatukogu vaitalsete proudadega, sellel aastal viiakse huvilised parki.

ALASNIIDU OLÜMPIA

Alasniidu külaselts on uue asumi selts ja tegutseb praegu merekonteineris ning vajadusel Harkujärve kirikus või lasteai ruumides. Sellel aastal on programmis Alasniidu külaseltsi suurim üritus 15. Alasniidu olümpia, mis pakub lusti, sporti ja kultuuri nii suurtele kui ka väikestele. Alasniidu külaseltsi esindab külade festivali raames Kaire Raiend. Seltsi esimees on Ivo Lukk.

Harkujärve külapäev toimub traditsiooniliselt Harkujärve kirikus, kus on avatud Teevik, iluteenused, kiriku ees väike laad ja mängud. Seltsitegevust suunab perekond Üprus.

Külade festivali programmist leiab veel suvelõpuballi, mis toimub Humala tallis koostöös Riigikaitse Rügemenidiga, kelle eesotsas on Kristo Pals. Ball on pühendatud Eesti iseseisvuse taastamisele, esineb sõjaväeorkester.

Lisaks leiab festivali programmist lemmikloomapäeva, saunaorienteerumise, kodukohvikud, avatud aiad.

See on festival, mida tehakse koos ning kogukondade ja eraisikute initsiatiivil. Üritust toetavad Harku vald ja Harku valla ettevõtjad.

Kohtume seal, kus meri kohtub maaga, kus on meie kodu 27. juulist 19. augustini.

Kristiina Adamson

Külad avavad taas väravad, seekord festivalina läbi kuu

28. JUULI VÄÄNA-JÕESUU KÜLAPÄEV

Vääna-Jõesuu on imelise liivarannaga küla Vääna jõe suudmealal. Külas elab 1345 elanikku. Kas teadsid, et külaseltsi sümbol on tigu, mis asub Hiie tee alguses?

KI 10-21

Hiie tee 21, Vääna-Jõesuu kool ja Luige tee parkla

KI 10 Marie Underi luulehommik Luige tee parkla lähedal Underi suvilakohas

12 avatakse laadaplats, kodukohvikute tänava lasteala ja turvalisuse ala

12 Harku valla jooksusarja 5 km jooks

13 staadionil lastejooksude start

Turvalisuse alal toimetavad päästemeet, Tabasalu ja Muraste vabatahtlikud päästjad, politsei, Ennetaja kiirabi, naiskodukaitsjad ja kodutütred.

Kogu päeva vältel saab soetada õnneloosi pileteid.

Auhinnalaud on rikkalik, auhinnad on välja pannud kohalikud ettevõtjad.

Õhtuse osa juhatab sisse rahvatantsuansambel Pöörelised ja KI 18 kutsus tantsule "Sa näed mu häält" Reimo Weissbach.

Kõige vahele võistlused ja mängud nii suurtele kui ka väikestele.

Korraldaja Vääna-Jõesuu Külaselts MTÜ

VÄÄNA-JÕESUU
KÜLASELTS

28. JUULI TÜRISALU KÜLAPÄEV

Kirjasõnas mainiti "Thurisset" esimest korda 641 aastat tagasi. Põllumaad siin kuigivõrd pole, mistõttu 17. sajandil paiknes külas vaid neli talu. Suurema muutuse tõi kaasa raketibaasi loomine ja suvilate rajamine Keila-Joa piirile. Türisalus elab 727 elanikku.

Koguperepäev Türisalus. Külapäev on kõigile tasuta.

KI 11-14

Türisalu külaplats (Otitooma tee 32)

Tule ja naudi imelist päeva pere ja sõprade seltsis! Ära jäta kasutamata võimalust nautida sooja suvepäeva ägedas seltskonnas, suurepärase muusika, vahvate tegevuste ja õnnelike lastega!

Kavas:

Unustamatu vahupidu veepüssidega

Mulli-show ja hiigelmullid

Õhupalliloomade meisterdamine

Show-suhkruvatt

Aktiivne tegevus lastele

Disko. Muusikat mängib DJ Magnus Volar.

Võta kaasa snäkid ja piknikutekk.

Külaplatsil on kohal ka toiduauto, kust saab osta meelepärast.

Korraldajad MTÜ Türisalu Külaselts ja MTÜ Tallinna Suurperede Klubi

TÜRISALU

3. AUGUST VÄÄNA KÜLAPÄEV

Vääna on üks Harjumaa vanimaid mõisusi, esimesed teated mõisast on 14. sajandi algusest. Tol ajal oli see perekond Bremenite valdus. 1733 said Vääna omanikuks Stackelbergid ja mõis püsis nende käes kuni 1919. aastani. 1920 kolis mõisa kohalik kool. Väänas elab 311 elanikku.

Vääna külapäev ja käsitöölaad

KI 12-18

Väänamõisa tee 1, Vääna

Vääna külapäev toimub juba teist korda koos Vääna mõisa külastusmänguga "Unustatud mõisad".

Terve päev põnevad tegevused ja töötoad, saab uudistada Vääna mõisa.

Päeva lõpetab ansambel Jäääär, kes alustab kell 16.

Koos väikese vaheajaga lõpetab ansambel esinemise kl 18. Kontsert on tasuta.

Korraldaja Vääna Selts MTÜ

VÄÄNA SELTS

4. AUGUST KUMNA PÄEV

Kumna mõis on rajatud 1620. aastatel. Mõisa esimene omanik oli Johan Knopius, kelle järgi on paikkonda ka Knoobuseks kutsutud. Praegu on mõisahärra Raivo Kalve. Kumna külas elab 255 elanikku.

KI 13-18

Kumna mõisa aias

Lasteala avatud kl 13-20

Batuudid (tasuta)

Zorbie pallid (tasuta)

Hobused

Näomaalingud (8 eurot)

Punutised (18 eurot)

Suhkruvatt ja jääjook

Käsitöölaad

Kodukohvik Jussike. Kodukokkade magusad ja soolased küpsised. Arveldame sularahas.

Ekspursioonid kl 13.30 ja 15.30 Kumna mõisa (pilet 5 eurot) ning kl 14, 15 ja 16 Metsaküla Piima farmi (tasuta). Vajalik registreerimine kumna@kumna.ee, tel 511 5021 või kohapeal mõisa väravas. Kestus u 45 minutit.

Alates kl 18 sissepääs alale vaid piletiga.

KI 19 Ott Lepland ja Karl-Erik Tamme

Pilet 10 eurot (kuni 12 a tasuta) Piletid pilet.pro

Kohapeal arveldame sularahas.

Toetavad: Harku vald, Kumna mõis, Rehviproff, Metsaküla Piim, Rehvivahetus.ee, Kumna kultuuriait, Jessy Rent, Paberipisik

10. AUGUST MURASTE KÜLAPÄEV

Murastest võib leida mitu kivikalmet. Kivikalmete rajamise traditsioon sai Eesti alal alguse pronksiajal ja kestis kuni muinasaja lõpuni, seega üle 2000 aasta. Kalmerajatised olid ümara või nelinurkse põhiplaaniga. Mõned sisaldasid eraldi kividest laotud keskset kirstu ja nende peale oli kantud kõrgem või madalam kivikuhjat. Murastes elab 2006 elanikku.

Muraste küla tsirkus kl 16-18 Muraste kooli aatriumis ja õues (Lee tee 9). Tasuta.

Programm

Tsirkus kohvris – mulli-show, žongleerimine, mustkunst, väga naljakas kloun Alex, seebimulliprintsess Katarina ja nutikas koer Justas, kes oskab trikke teha.

Mustkunstnik Marko võib tasurätikust välja tuvid, kaabust jänese ja teeb mustkunsttrikke.

Eestlastele juba tuttav Sylvain Oulala Prantsusmaalt teeb monorattatrikke, laseb loopida pealtvaatajatel

teravaid mõõku, žongleerib ja on muidu lähedalt lõbus sell.

Muraste kooli õuel on kaks batuuti – väiksematele ja suurematele lastele. Ohutus on vanemate jälgida.

Lastemängud õues – osavusmängud väikelastele koos vanematega. Eriti äge on kalapüügmäng, kus saad teada, mis kalu oled püüdnud.

Avatud kohvik (arveldame sularahaga). Eelmisel aastal sai kohvik rohkelt kiita imemaitsete küpsistest eest. Sel aastal on valik veelgi suurem: minipannkookid, koogid, soolased suupisted, kohv ja morss.

Päev jätkub autokinoga: mulgid tulevad Muraste külapäevale! Harku valla inimeste häälituse tulemusena valiti seekord autokinno film "Vigased pruudid". Kl 22 Muraste paeplatsil. Pilet 5 eurot. Piletid pilet.pro

Kinno palume autoga kohale tulla 30 min enne algust.

Müüme popkorni ja Pepsit.

Korraldaja Muraste Külaselts MTÜ

10. AUGUST MERIKÜLA PÄEV

Küla on loodud 2018. aasta talvel haldusüksusena klandialusel territooriumil Tilgu tee ääres asuvate elanike soovist lähtudes Ilmandu, Muraste ja Suurupi külaosadest. Nime sai küla Meriküla suurtalu järgi. See olnud jõukas talu ja sealse suguvõsa Meriküllide esindajad teinud suuri tegusid nii siinses piirkonnas kui ka Keila kihelkonnas laiemalt. Legendi järgi viikingitest pärinev suguvõsa, vanim teadaolev esiisa Merreküllä Jürrio on sündinud 1642. aastal. Et nendesse lugudesse värvi juurde saada, tasub otsida üles siin vallas elavad järeltulijad. Külas elab 138 elanikku.

KI 10-17

Laheääre tee, Meriküla, Harku vald Traditsiooniline külapäev Merikülas

Katusekontserdil esineb Tabasalu Brass. Ansambel alustab kl 16.

Avatud on fotonäitus Meriküla kaunistest paikadest. Üritus on tasuta.

Korraldaja Meriküla Selts MTÜ

10. AUGUST TILGU SADAMA PÄEV

Veel 1920. aastatel oli Tilgu rannas kaks sadamat, üks neist kuulus sõjaväele ja teine oli eravaldues, mis tegeles sadamate kohal olevast kivimurdest pärit paekivi väljaveoga. Varasemal ajal kasutati kõisteed, millega lahti raiutud paelahmakad laevadele toimetati ja hiljem asendati see kitsarööpalise raudteega.

Sellel ajal toimis Tilgu-Tallinna vahel regulaarne aurulaevaliiklus suvitajate vedamiseks, sest Rannamõisa oli hinnatud puhkepiirkond paljude jõukamal järjel olevate kodanike seas.

KI 10-16

Tilgu sadam, Meriküla

Sadamatelgis on avatud näitus. Tilgu merepääste selts tutvustab päästeseadmeid ja jagab merepäästeteadmisi.

Lapsed saavad tutvuda Optimist purjekatega ja täiskasvanud Laser purjekatega. Sobiva ilma korral jahisõidud merel. Kohtade arv on piiratud.

Korraldaja Tilgu Sadama Jahtklubi MTÜ

11. AUGUST SUURUPI KÜLAPÄEV JA KODUKOHVIKUTEPÄEV

Suurupi poolsaar on enim tuntud oma kahe tuletorni poolest. Suurupis paiknevad ka Peeter Suure merekindluse objektid, mis ehitati tsaar Nikolai II käsul 1913-1917. Suurupis elab 1353 elanikku.

KI 12-20

Suurupi ülemise tuletorni linnak, Tuletorni tee

Suurupi vanavara- ja käsitöölaad ning lalude kirbukas.

Laadaga samal ajal on võimalus nautida kultuuriprogrammi, saada teadmisi ja lustida. Kodukohvikutes saab maitsta head ja paremat. Pere pisematele pakub toredate tegevust lasteala. Kohal Naabrivalve ning Muraste ja Tabasalu vabatahtlikud päästjad. Programm täieneb!

Suvitamist aitab mõtestada Valdur Mikita.

Õhtul loovad meeleolu Ervin Lillepea ja ansambel Kruuis.

Sisepääs tasuta.

Korraldaja Suurupi MTÜ

16. AUGUST HARKU ALEVIKU PÄEV "SUVITAJAD"

29. septembril 1710 allkirjastati Harku mõisa pooleliolevas härrastemajas Tallinna Rootsi garnisoni ja Vene vägede vaheline rahuleping. See lõpetas Põhjasõja Eestimaal ja Rootsi kuningas loovutas Eesti alad Venemaale, millele järgnes 200 aastat Vene tsaari valitsemisaega. Huvitava faktina väärib märkimist, et kunagistele Harku mõisa maadele on ehitatud ka Nõmmel asuv Glehni loss. 19. sajandi lõpus omandas Nikolai von Glehn Jälgimäe ja Harku mõisa maatüki Mustamäe nõlv, mida tunneme Vana-Mustamäena. Glehni loss sai valmis 1886. aastal. Harku alevikus elab 667 elanikku.

KI 16-20

Instituudi tee 5, Harku

KI 15 ekskursioon Harku pargis, teema Harku pargi ajalugu. Giidid meie küla parim ajalootundja ja ajalooline mälu Tiiu Kask ning Harku raamatukogu juhataja Lembi Oper

KI 16 Eesti suurim batuut Batuudijussilt ja lastele sportmängud

Petangi tutvustus ja võistlus

Raamatulaad Harku raamatukogult

Avatud on Harku lasteaia kohvik. Kohviku tulu läheb lasteaia uute sporditarvete ostmiseks.

Kohal Foodtruck ja jäätiseauto

Avatud on kodukohvikud.

KI 18.30 ansambel Robirohi Harku lasteaia aias. Robirohi on Eesti ansambel, kes esitab *bluegrass*'i ja gospelmuusikat.

Võta kaasa oma joogipudel ja istumisalus.

Korraldajad Harku aleviku külaselts, Harku lasteaed, Harku raamatukogu

17. AUGUST 15. ALASNIIDU PEREOLÜMPIA JA HARKUJÄRVE KÜLAPÄEV

Kakumäe lahe ja Harku järve vahel asuvat Tiskre (Tiskeranne) küla mainiti esimest korda 1522. aastal. Küla nimi on tuletatud rootsi sõnast *fiskare* (kalur) ja viitab mõistagi sellele, et tegu oli kalurikülaga. Tiskre piirkond sai 18. sajandil tuntuks eelkõige hea suvituskohana. Tiskresse sõideti pidutsema nii laevade, busside kui ka eraautodega.

Tiskre ja Tabasalu vahelisele alale, praegusesse Harku valda rajati 1754 Lucca suve- ehk poolmõis, sisuliselt Tallinna-lähedane suvila, kus läinud sajandi algul toimusid kunstnike kogunemised ja korraldati kirjandusõhtuid.

Tiskre on Harku valla suurim küla, kus elab 2671 elanikku, Harkujärvel elab 914 elanikku.

KI 14-20

Alasniidu mänguväljak, Alasniidu tee 23a, Tiskre Tiskre-Harkujärve kandi kogukonnapäev Harku valla Avatud külade ürituste sarjas

KI 14 võrkpalliturniir

15 pereolümpia avamine, tantsivad ja võimleavad Hüüru Nööbid ja Sõlekese Linnupojad

15.20 tillude jooksvõistlused

15.30-17.30 pereolümpia spordivõistlused väiksematele ja suurematele

16 Vello Vaheri juhendamisel väikelaste võimlemise töötuba

16 Loovuslabori meisterdamise töötuba

18 parima magusa ja soolase küpsetise valimine kogukonnakohviku küpsetiste seast

15-20 saab Alasniidu mänguväljakul kaubelda omatoodangu, käsitöö ja kirbukaubaga. Õnneloos.

Harkujärve kogukonnakeskuses pakutakse naistele näohooldust ning müüakse ilutarbeid, kohalikku mett ja mune. Raamatukogus avatud kohvik. Toimuvad sportmängud. Päeva kulminatsioonina pühitseb Harkujärve kiriku (Kiriku tee 2) kella peapiiskop Urmas Viilmaa.

Korraldajad Alasniidu Külaselts MTÜ ja Harkujärve kogukonnakirik

18. AUGUST LEMMIKLOOMAPÄEV TABASALUS

Inimese suhtumise loomadesse ja teistesse inimestesse võib panna võrdusmärgi, sest alati, kui kerkib üles mõni loomadega seotud probleem, on sellega seotud inimesed. Inimesed moodustavad kogukonna ja laiemale ühiskonnale. Ühiskonnana toimimiseks on inimestel kokku lepitud nii kirjutatud kui ka kirjutamata reeglid, kultuur. Siia kuulub ka lemmikloomapidamise kultuur. Ütlus "pole minu mure" näitab ümbritseva suhtes ükskõiksust ja egoismi. Parandame koos lemmikloomapidamise kultuuri.

Ootame kaasa lööma kõiki, kes tegelevad Harku vallas ja lähiumbruses lemmikloomade ja loomatarvetega. Tule ja tutvusta oma ettevõtet või koolitust. Võta ühendust harku.villages@gmail.com.

Aitame koos suurendada teadlikkust lemmikloomapidamisest.

Korraldajad Harku valla kogukonnad, Tabasalu Keskus ja vabatahtlikud

19. AUGUST SUVELÖPUBALL TAASISEISEVUMISPÄEVA TÄHISTAMISEKS

Humala mõis (sks *Hummala*) asutati 1690. aasta paiku. Tollal oli mõisa omanik Otto Scheiding. Põhjasõja järel oli mõis algul kroonu omanduses, kuni 1758 omandas selle Jakob Albrecht Matthias. Alates 1777. aastast kuulus mõis kaks aastakümnet von Fockidele. Alates 1889. aastast kuni 1919. aasta võõrandamiseni oli mõis Vääna mõisa omanike von Stackelbergide käes, mil sellest sai Vääna kõrvalmõis.

Kas teadsid, et Humalas on murukatttega eralennuväli?

Humala külas elab 30 elanikku.

KI 18.30-23 Humala tallis. Riietus pidulik

KI 18 avatakse väravad, vallavanema tervitus

18.30 avatud välirestoranid

19.30 vallavanema tervituskõne

19.45 kõne

20 esineb sõjaväeorkester, solist Helin-Mari Arder

21.15 sõnavõtt

21.30 esineb sõjaväeorkester, solist Helin-Mari Arder

Arder

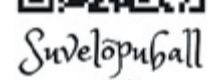
22.45 meenutus 20. augustist 1991

23 esineb sõjaväeorkester, solist Helin-Mari Arder

Pilet 20 eurot, hinnas tervitusjook. Piletid pilet.pro

Külaseltside esindajatele sisepääs tasuta.

Korraldaja Riigikaitse Rügement MTÜ

VAATA KA:

SAUNAORIENTEERUMINE

AVA INFO KAARDIL

Kodukohvikud

10. -11.08.2024
MURASTE, MERIKÜLA, ILMANDU,
RANNAMÕISA, SÕRVE JA SUURUPI
KODUKOHVIKUD

03.- 04. 08.2024
VÄÄNA, VAILA, VAHI, HUMALA, ADRA,
KUMNA, KÜTKE JA TUTERMAA
KODUKOHVIKUD

27.- 28.07.2024
VÄÄNA-JÕESUU, NAAGE,
VITI, LIIKVA
JA TÜRISALU
KODUKOHVIKUD

16. -17. JA 18. 08.2024
HARKU, HARKUJÄRVE,
TISKRE, TABASALU JA LAABI
KODUKOHVIKUD

Väana talli kohvik
Jõeääre Rio
Tiigi Kodukohvik

*KODUKOHVIKUTE INFO TÄIENEV JOOKSVALT!

Suurkivi kohvik
Hallikivi Kodukohvik
KMOORI keraamikakohvik

Thai Köök
Viti mõisa kohvik
HOOV
Burks, Kook & Jääkohv
ART CAFE VITI KÜLAS

Rannapiiga Rannabaar
RÄITSAKAS
Lahepere kodukohvik
Rehe Kodukohvik
"Naabrist parem" Kodukohvik
Maitseelamused Kreekast ja Gruusiast

Muu Mannavaht
Jose pitsa
Rummikoogid ja kaneel Tiskeojas
marimelli naabrist parem
Alasniidu Maitsete Aed
Marta juures
Orava tänava Metallikohvik

KAART
Kodukohvikud
2024

27.07-18.08 2024

Kohtume seal, kus meri kohtub maaga,
kus on meie kodu 27. juulist 19. augustini.

Rannamõisa ja Vääna-Jõesuu kui üldtuntud suvituskohad

Rannamõisa ja siinsed külad on alati olnud populaarsed suvituskohad oma vaheldusrikka ranniku ja kütkestavate vaadete tõttu. Esimesed suvilad rajati Vana-Rannamõisa juba 19. sajandil. 20. sajandi esimesel poolel sai Rannamõisast armastatud puhkepaik nii välismaalastele kui ka Tallinna elanikele.

TERJE URBANIK,
ajalooline

1920-ndatel oli tavapärase, et Tallinna-Rannamõisa liinil kurseerisid lõbusõiduaurikud, tuues ja viies siit suvitajaid mitu korda päevas. Samuti korraldasid paljude Tallinna asutuste ja organisatsioonide juhid oma inimestele ühiseid väljasõite rohelusse. Hinnaskaala võis sellisel lõbusõidul ulatuda 100–150 margani.

Vastavalt soovidele ja rahakotile toimusid väljasõidud ka lahtistel veoautodel ja omnibussidega. Võib oletada, et pühapäevased väljasõidud olid tollal mitme "transpordifirma" oluline äri. Seetõttu koguneski pühapäeviti Rannamõisa lõbuseltskond, kes siin rohelust nautis. Rõõmu ja lusti pakkusid kaasa toodud laulukoorid, puhkpilliorkestrid ja muud moosekandid.

1920. aastatel kurseerisid Tallinna-Rannamõisa-Tallinna liinil aurikud Maru ja Kungla. Näiteks 1922. aastal kurseeris jaanipäeval sellel liinil lausa mitu aurikut. Aurik Maru suundus jaanitulele Männiku talu juurde, kus seltskond lõbusalt aega veetis. Aurik Kungla korraldas aga suurejoonelise väljasõidu Rannamõisa suurele suvepeole Estonia ja Draamateatri näitlejate osavõtul.

Siinse piirkonna arenduses mängis suurt rolli toonane turismiäri-mehe Kristjan Jürgenson, kes samuti korraldas lõbusõiduaurikuga Põhjala siia reise ja aitas edendada Rannamõisast kui suvituspaika, hallates ka siinseid suvituskohi.

Lõbusõidud rohelusse jätkusid ka 1929. aasta majanduskriisi ajal, kuigi tagasihoidlikumalt. Aurikukruisid asendusid 1930. aastatel väljasõitudega lahtistel autodel ja omnibussides. Rohelusse sõitvad seltskonnad olid mitmekesised: näiteks 1931. aasta augustis korraldasid väljasõite Rannamõisa reservsõjaväelaste ühing, keemia- ja paberitööstuse ühing, Tallinna lõbusad leсед ja vanapoiste klubi. Nädalavahetuse väljasõite võib pidada tutvumis- ja kohtumisüritusteks. Nädalavahetuse Päevalehest leidis igaüks sobiva väljasõidu.

SUUREJOONELINE PLAAN

Rannamõisa tundus oli rahvusvaheline, siin suvitas nii sakslasi, rootslasi kui ka lätlasi. Vald pidas puhkajate üle täpset arvestust, sest turistid olid oluline tuluallikas. Suvitusmaks oli Rannamõisas kaks krooni inimese kohta, kuid samas Tiskres suvituskas ei kasseeritud. Hoolimata rahvusvahelise olukorra pingetest oli 1938. aasta suvel siin endiselt suvitajaid Saksamaalt, Soomest ja Rootsist. Rannamõisas omasid suvilat Tallinna tuntud ärimehed Jaan Venter, Georg Stude, Ivan Jegorov, Kristjan Jürgenson, konsul Helmuth Vitte, ajakirjanik Georg-Eduard Luiga, majandusteadlane-äri-mehe Bruno Weymarn.

Ärimehed nägid Rannamõisas ideaalset võimalust luua välismaiste investorite toel rahvusvaheline kuurort. Eesmärk oli rajada aktiivselt Rannamõisa suvituskohat – Kurort kaudu Rannamõisa territooriumile inimeste heaolu ja tervist edendav kompleks, mis koosneks

Vääna-Jõesuus suvitamas (paremalt): Adda Mardna õe Stella abikaasa Gustav Ernesaks, dr Leonhard Mardna, Adda Mardna õde Stella, Marta Taska, nahakunstnik Eduard Taska. Taskade lapsed Mikk, Aino ja Enn, Silver Mardna, Adda Mardna õe Eve abikaasa major Lootsar ja õde Eva. Foto: Eesti Ajaloomuuseum

sanatooriumist, supluskohast ja suvituskuurordist. Rannamõisast pidi saama rahvusvaheliselt tuntud suvituspai ja Euroopa üks juhtivamaid kuurorte, pakkudes privaatsust ja erilist, mille Tallinna lähimbruses asuvad suvituskohad Kadriorg ja Nõmme olid juba kaotanud, olles muutunud Tallinna eeslinnadeks.

Projekt algatajate meeskond oli igati aukartustäratav ja rahvusvaheline. Sinna kuulusid Briti kodanik Joh. Aurichit ja D. Macpherson, Kreeka kodanik N. Schmidt, Prantsuse kodanik A. Tohraier ja Eesti kodanikud R. Schulmann, E. J. Poom ja B. Weymarn.

Kahjuks see suurejooneline plaan luhtus. Kuna liiklus Tallinna ja Rannamõisa vahel oli kallid ja aeglane, takistasid kehvad liiklusolud projekti teostamist. Lahenduseks plaaniti rajada Sørve jaamast Rannamõisa raudteeharu, kuid riik ei olnud valmis rahastama raudteelõigu ehitamist ega nõus andma seda ka erakätesse, kartes haldamise keerukust. Võib oletada, et see oli üks komistuskivi, miks suurejooneline kuurordiprojekt ebaõnnestus.

VÄÄNA-JÕESUU SUVINE IDÜLL

Rannamõisa kõrval paelus puhkajaid Vääna-Jõesuu rand, mille võlu suurendas Vääna jõgi ja läheduses kõrguv

Türisalu pank, pakkudes kaunist vaadet. Paraku takistas pikk vahemaa ja halb ühendus Tallinnaga paljusid linlasi tutvumast Vääna-Jõesuu iluga. Eelistati pigem pealinnale lähemal asuvat Tiskret või Rannamõisat. Eelkõige seetõttu, et Vääna-Jõesuus pääsemiseks tuli Tallinnast esmalt sõita rongiga Vääna või Keilasse ning seal edasi läbida neli-viis versta Vääna jaamast või 14 versta Keila jaamast. Seetõttu jäi Vääna-Jõesuu paljudele puhkajatele kättesaamatuks. Kuid tänu bussiliini Tallinn – Vääna-Jõesuu avamisele 1930. aastail võis juba igaüks minna Vääna-Jõesuus suvist idüllil ja sealseid rannamõnusi nautima. Meremõnusi nautides võis Vääna-Jõesuus kohata jões kalastushuvilisi, kuid oluline on teada, et kalaõnne võisid siin proovida ainult Tallinna õngitsejate seltsi Kalastaja liikmed. Seltsil oli Vääna-Jõesuus ka klubihooned.

Seltsi klubihoonet kasutas koosolekuteks veel Vääna-Jõesuu heakorra ja kaunistamise ühing, kuhu kuulusid suurel jaol Vääna-Jõesuus suvilaid omavad pealinlased.

Nende seas olid tuntud ja edukad ärimehed ning loomeinimesed, kes olid siia suvekodu rajanud.

Aktiivne erasuvilate ehitamise buum jõudis Vääna-Jõesuus 1930. aastail. Siin omasid suvilat poetess

Marie Under ja tema abikaasa kirjanik Artur Adson. Kahjuks ei olnud nende suvemaja Vääna-Jõesuus säilinud. Pilku köitis kireva seltskonnaelu tõttu tuntud köitekunstniku ja nahatöösturi Eduard Taska suvila.

KINNISVARAÄRI KULLASOON

1938. aastaks oli Vääna-Jõesuu sattunud kinnisvaraäri kullasoonel. Kui varem olid leidlikele äri-meeste jaoks spekulereimisallikaks suvituspriirkonnad Rannamõisas, siis nüüd tabas see laine ka Vääna-Jõesuud. Nii osteti sageli riigilt krunt 200 krooni eest ja müüdi hiljem 1000 krooni eest edasi, mistõttu kerkis riigipoolsetel kruntide müümisel isegi esile arutelu, kas ei peaks müügilepingusse panema punkti, mis garanteeriks, et suvila oleks kindlaks tähtjaks üles ehitatud.

Vallavalitsuse otsuse kohaselt pidid kõik suvituspriirkonda kuuluvad majaomanikud pidama 1. juunist 1. septembrini majaraamatut. Tava-päraselt tuli suvitajate dokumendid saata registreerimiseks vallamajja, kuid et Vääna-Jõesuu suvituskohat asus vallamajast kaugel, määras vallavalitsus ametisse suvituskoha eest vastutava ametniku, kes suvituspriirkonnas suvitajate registreerimist korraldas ja suvituskas kasseeris. Suvitusperioodiks peeti toona vähemalt 14 päeva. Isikud, kes viibisid suvituskohas alla 14 päeva, pidid maksa pool maksu. 1938. aastal oli suvituskas suurus üksikisikule poolteist krooni ja perekondadele kolm krooni.

Suvitajate registreerimine ja maksude kogumine ei olnud ainult formaalsus, vaid andis väärtuslikku teavet kohaliku turismi arengu kohta. Selle põhjaliku statistika abil saadi ülevaade suvituskohatade populaarsusest ja külaliste taustast. Näiteks jälgiti suvitajate vanust, sugu, ametit, päritolu, rahvust ja kodakondsust. Lisaks sellele peegeldasid Rannamõisa ja Vääna-Jõesuu suvituskas suurus ja tingimused toonaseid sotsiaalseid ja majanduslikke olusid. Maksude kogumine ja suvitajate arvestus aitasid kaasa suvituspriirkondade hooldamisele ja arendamisele, tagades, et need paigad säiliks atraktiivsete ja korrastatuna.

Tänapäeval kannavad need ajaloolised suvituskohad endas endiselt mineviku hõngu ja on ikka armastatud sihtkohad, pakkudes eri põlvkondadele võimalust luua uusi mälestusi.

Kaubandus- ja turismitegevuse näituse ajal suvituskohas

„KUNGLA“
lõbusõitused
tegevust järgmise laeva järel:

merele

laupäeval, 17. juunil Tallinnast Rannamõisa kell 7 õhtul. Rannamõisast Tallinna kell 9 õhtul. Laeval ja Rannamõisas mängib muusika. — Pühapäeval, 18. juunil Tallinnast Rannamõisa kell 9 hommikul ja kell 5 p. l. Rannamõisast Tallinna kell 11 homm. ja kell 10 õhtul. Kella 6–10 õhtul mängib Rannamõisas muusika. Piletid 150 mk. Kella 2–4 p. l. lõbusõit Tallinna reidil. Piletid 100 mk.

Laevastõidu Amet.

Laevanduse ja merikaub. edendam. seltsi
„LAEVANDUS“
— korraldusel on eelmiste aastate esakujul traditsiooniline —
Jaanituli Rannamõisas.

kus ilutuled rakettidega, isul, tants marul jne. Ärasõit merisõitjate pesalitsuse eest a-l. „KUNGLA“ ga samasp. 23. juun. kell 7.30 õhtul. Tagasiõit Rannamõisast õhtul kell 2. Laeval ja tules juures mängib meriväe puhkpillide orkester R. Kulli juhatusel. Piletite hind edasi-tagasi ühes tantsuga 150 marka. Piletite olemise: Tallinna sad. kapteni juures, G. Pihlakas ja Pojad kaubamajas, A.-S. Tallinna „Laeva Ühiseses“ ja aurul. „Kungla“ peal enne ärasõitu.

Märkus: 1) Tarbekorral võib laeva juure saada. 2) Kui ilm halb, siis jääb sõit tegevmata. Kindla korra eest on hoolitsetud. Juhatus.

Kuulutused 18. juuni 1922. aasta ja 20. juuni 1924. aasta Päevalehes.

Nii nägi välja Tiskre sadamasild. Foto: Eesti Ajaloomuuseum

Juba kümmekond aastat on Harku vallas peetud avatud aedade päevi. Nii ka tänavu, mil aiomanikel on hea võimalus näidata enda loodut teistele.

Maastikuarhitekt ja Tallinna botaanikaia vanemaednik ning Harku valla aiaseksi liige Liivi Mäekallas sõnab, et avatud aedade mõte on olla huvilistele kohtumispaigaks, näha üksteise aedu ning suhelda omavahel. Saada üksteiselt inspiratsiooni, sest suvel laiendame ju oma elamise õue – aiamaajakesse, terrassile ja tarbeaeda, naudime rohelust ja mahedaid suveilmu. Iga hoov ja aed on erinev. Just seepärast tasub kasutada võimalust, avada oma aed või kohvik ja külastada Harku valla Avatud külade festivali.

Millised on praegused aiarendid ja kas koroonaaeg on toonud muutusi?

Aiatrendid suuremal skaalal liiguvad loodusläheduse poole, kuid omal kohal on ka boheemlaslikult stiilsed või viimse nurgani hooldatud aiad. Koroonaaeg lisas rohkem looduse märkamist ja seeläbi ka tähelepanu oma õueruumile, kasvatatakse nagu ennegi toidutaimi ja pööratakse tähelepanu iluaiale. Eks endiselt oleneb oma hoovi või aeda suhtumine omaniku huvist, ilutunnetusest ja tegutsemislustist.

Usun, et aedu, mida näidata, on meie vallas palju ja aiapidajad võiksid neid lahkesti tutvustada – kuidas saaks haaret laiendada?

Mõnikord on ilmnunud, et võõraid oma aeda lasta ei soovita. See võib olla üks põhjus, miks avatud aedade arv on olnud aastaid enam-vähem sama. Teine tõenäolisem põhjus on kriitiline meel oma õueruumi suhtes. Tasub olla rõõmus selle üle, mida oled jõudnud teha ja nautida oma aeda sellisena, nagu ta parasjagu on, sest me teame, et aiad on muutuses. Rohelus ise kasvab ja on pidevas muutuses ning ega me ühe korruga oma visioone ellu viia ei jõua, ikka tasapisi.

Ma tean väga hästi seda kriitilise tunnet: vaatan ju ise just täpselt samamoodi, – oi, mul siit ei ole nii, nagu mu ettekujutuses on ja sealt ka pole veel hea ... Aga ma ei ütle seda välja, sest tean, et teised ei näe seda, nemad võtavad loomulikuna seda, mis neile hetkel paistab. Teades aiakujundusvõtteid ja kuidas vaateid sättida, seda enam kriitiline ma olen ja eks teised samamoodi. Aga sellesse tasub lõdvemalt suhtuda, sest loodus kasvab ikka omasoodu, inimene ei

Maastikuarhitekt: oma aia suhtes ei tasu olla väga kriitiline

Liivi Mäekallase istutatud metsviinapuud betoonseinale elavdajana 20 aastat hiljem Kallaku tee jalakäigu galeriis. Foto: erakogu

pea ülimalt pügama ja korrastama, vaid veidi suunama. Looduse lopsakusel on oma võlu. Taimed lähevad sinna, kus neile meeldib. Pudenevad seemned hakkavad kasvama seal, kus on ruumi ja nii tulekski mõelda: talle meeldib siin, las ta siis olla ning veidi suunata ja piirata, kui tegemist suure levijaga. Seda rohttaimede, püsikute, lühiealiste ja kõrreliste puhul. Väikeste puude ja pöösaste puhul peab mõtlema, kui suureks nad kasvavad ja kas nad sellesse kohta siis ka mahuvad.

Kas seda minnalaskmise suunda on märgata?

Küll mitte tahtlikku minnalaskmise suunda, aga palju olen märganud aedu eelmisest sajandist. Mida vähem inimene rohelust pügab, siis ta ju kasvab. Platsid on niidetud sellistesse kohtadesse, kus aeda kasutatakse. Leidub pojengipöösad, aspareid, päevaliiliaid, on marjapöösad, kõike on. Selliseid aedu nähes tõstab minus pead korrastuse vaim,

et saaks veidi paremaks, näiteks pöösaid piirdele või kõle keevispaneelaed tänava ääres – sinna sobib ideaalselt mõni ronitaim, elulõnga liigid, lõhnavad kuslapuud või kasvõi viinapuu. Ka avalike haljasalade puhul tuleb realsuse asemel minul silme ette liitreaalsus, kus lisandub minu kujutus, kuidas saaks paremini.

Selles pole ju midagi imestada, olete maastikuarhitekt ja Tallinna botaanikaia vanemaednik. Millega botaanikaia tegelete?

Minu professioon Tallinna botaanikaiaas on suunatud niitudele ja elurikkusele. Looduse jälgimine linnas kui tehismaastikus tähendab seda, et vaatan sellise pilguga, kuidas olemasolevaid kooslusi liigiriklikumaks muuta ja kuidas eestimaiseid taimeliike saaks taimede omadustest ja kujundusest lähtudes kenama tulemuse huvides ära kasutada. Selgemalt öeldes – et niit oleks silmale ilus ja paitaks hinge – mis selleks tegema peab.

Tegeledes eestimaiste taimeliikidega näen, kui palju hoolt ja sõna otseses mõttes järjekindlat vaeva on vaja näha kultuurilutaimedega. Ise olen ka selle etapi juba läbi katsetanud ja mõistan, et inimestel ongi vajadus saada sellest omad kogemused. Siinkohal meenub paariaastatagune Maarahvapoe reklaamlause: kui võilille oleks keeruline kasvatada, tahaks igaüks teda oma aeda. Ja siit tulenebki minu arvamus võtta veidi vabamalt, leida viis nautida roheluse ilu ilma igat aianurka piinlikult puhaks kraapimata, märgata putukate elu enda ümber ja olla sellega tasa-kaalus. Elurikkaid maastikke tajuvad inimesed sassis ja hooldamatuna, kuid hea viis on kombineerida hooldatud maastikuosa (muru ja ka lillepeenrad) harvem hooldatava niidu või taimestikuga.

Kas olete näinud midagi sellist, mida aiaga kindlasti teha ei tohiks?

Jaa! Kui on vana aed ja tulevad uued omanikud, kes võtavad aia maani

paljaks. Kõik maha ja minema – see on kurb. Vanas aias võib olla nii palju väärtuslikku, mida hoida ja samas saab ülejäänut ümber teha või uuesti luua. Just alles käisin ühes vanas aias Nõmmel, kus sooviti konsultatsiooni, et aru saada, mis seal on, mida säilitada ja kuidas nende plaane olemasolevaga püüda siduda. Nad võtsid aasta, et näha, mis seal aias üldse kasvab. See on väga hea idee niipidi läheneda vanale aiale. Hing lausa laulis kuuldus, et uued omanikud soovisid kombineerida vana ja uut ja see on õige tee. Suured puud tekitavad varju kuuma suvepäeval ja kohe on sul ka aia kolmemõõtmelisus olemas. Lisaks muu elustik, putukad ja linnud. Ja kui vanas aias on taimi, mida ei soovita, siis on olemas rohevahetuse grupid, kuhu infot jagada.

Kas olete ka ise aiainimene?

Jah, teisisi minu puhul vist ei saakski. Kümmet aastat tagasi tegin aiaplaani ja rajasin selle. Mulle on südamelähedane *New Perennial Wave* stiil, kui seda stiiliks saab nimetada, aga kontseptsiooni põhimõte on loodusliku ilmaga püsikute ja kõrreliste, ka pöösaste kooslused, nad on pidevas muutuses ja neile lisab kontrasti servades või radadena niidetud muru. Taimed istutusalas moodustavad ühtse koosluse, kus rohin ainult kevadel, juba jaanipäevaks kasvab kõik omavahel tihedaks.

Viimasel ajal, mil mul pole aia jaoks kevaditi väga palju aega jätkunud, ma naudin, et minu aeda on "sattunud juhuslikkust". Kuna olen tegelenud looduslike taimede seemnete kogumisega, siis kuidagi on nad ka minu aeda kasvama sattunud. Osa olen ma sihilikult külvanud, metsporgandit, nisulille jm. Aga tundub, et minu soovi kohaselt külvatud ei edene kõikjal nii hästi, kui nad ise end külvates kasvama hakkavad, seega minule jääb töö neid ohjata ja eemaldada pärast õitsemist. Näiteks ussikeel ja kaheaastased kuningakepid, härjasilmad, sigur, imikas, hiireherned, ka kellukad jt. Kui neid ei oleks, siis oleks mu aed palju igavam. Nad annavad juurde palju värvi ja struktuuri. Nad on tulnud ja õpetanud mind nägema, et aias ei pea olema ainult kultuurised ilutaimed värskest kobestatud peenramullal, vaid vabalt võib olla ka loodustaimi kooslusena. Ja kui nad veel omavahel segunedes koos õitsevad, see on kõige ägedam.

Seega naudime hetki oma õueruumis ja olete lahkesti palutud jagama neid teiste huvilistega üle valla. Aedu tutvustatakse Harku Avatud külade festivalil koostöös Harku valla aiaseksiga.

Küsitlenud Merike Pinn

(Pikemalt loe intervjuud veebist)

Sisuloojad avavad Tiskres suurima hoovirestorani

marimell ehk Mari-Leen Albers ja Meelis Tomson avavad Tiskres taas populaarsust kogunud supiköögi. Foto: erakogu

Sisuloojad ja Harku valla elanikud Mari-Leen Albers ja Meelis Tomson korraldavad Tiskres kogukonna suurima hoovirestorani, mis avatakse 16. augustil kell 17 Välja tee 19/2 hoovis. Üritus toimub Tabasalu, Tiskre, Harkujärve, Laabi ja Harku aleviku kodukohvikute raames.

Albersi sõnul tähistatakse tänavu kümnendat aastat, mil nad esimest korda osalesid Uue Maailma festivalil oma kodukohvikuga. "Juubeli puhul otsustasime korraldada midagi suuremat ja meeldejäävamat," sõnas Albers.

Albers tunnustab, et hoovikohvikute korraldamisel tehakse sageli

viga, püüdes kõigile meeldida. "Esimisel aastal, kui hoovikohvikut tegime, pakkusin suppi, praadi ja magustoitu, aga lõpuks pidin palju toitu prügikasti viskama," meenutab ta. Aja jooksul on ta aru saanud, et tema nišš on supid.

Inimesed sõidavad marimelli suppide pärast kokku üle kogu Eesti, mis teeb naisele palju rõõmu. "Paljud ostavad mitu portsu kaasa, teades, et ei pea peettuma."

Hoovirestoranis osalevad kuus peret, kes pakuvad laia valikut roogi alates grillist ja burgeritest magustoitude ja snäkkideni. Blogipaar teeb

oma kuulsat marimelli supikööki, kus seljankas seisab lusikas püsti ja Tom Kha maitseb nagu Phuketil tänavaturul. "Sel aastal plaanin valmistada topeitkoguse toitu võrreldes eelmise aastaga, et jaguks ka neile, kes tulevad pärast tööpäeva lõppu," lisas Albers. Hoovirestorani avamine toob elevust Tiskre kogukonda ja pakub võimalust nautida maitsevaid toite ja head seltskonda. Elav muusika kõlab kuuest kümnendi. Esinema on kutsutud ansambel Respekt ja LED-viulisõuga Sandra Hiie.

Avatud on ka Butterfly Cateringi rändbaar. HVT

ROMUSID SAAB 14. JUULINI TASUTA ÄRA ANDA

25. juunist algas romusõidukite kokku kogumise kampaania, mille raames saab pikalt seisnud, osaliselt lammutatud ja kehvas seisukorras sõidukite ära anda tasuta.

Liiklusregistris on pea 300 000 peatunud kandega sõidukit, mille olemasolu on teadmata. Selliste sõidukite registrist lõplikuks kustutamiseks kestab ülemineku periood kaks aastat. Järgmisel aastal saab teadmata kadunud või ebaseaduslikult lammutatud sõidukite lõivuvabalt registrist kustutada 1. jaanuarist kuni aasta lõpuni.

Kui muidu peab inimene romusõiduki jäätmekäitlejale ise ära viima või organiseerima transpordi ja tasuma romusõiduki äraveo eest, siis kampaania raames tuleb jäätmekäitleja sõidukile tasuta järele.

Võrreldes varasemate kampaaniatega on võimalik sõidukite ära anda ka inimestel, kelle nimele hoovis seisev romu ei kuulu. Sellise sõiduki kohta tuleb saata digitaalselt allkirjastatud taotlus transpordiametile, kes palub auto omanikul vormistada volituse sõiduki üleandmiseks jäätmekäitlejale. Pärast volituse saamist tuleb äraveo tellimiseks pöörduda Eesti Autoammutuste Liit MTÜ või Kuusakoski AS-i poole, misjärel väljastab jäätmekäitleja lammutustõendi, mille alusel kustutatakse kadunud sõiduk registrist.

Veo tellimiseks tuleb ühendust võtta Eesti autolammutuste liiduga (info@elv.ee, tel 5787 7233) või Kuusakoski AS-iga (firma@kuusakoski.ee, 13660). **HVT**

HARKU VALLAVALITSUS TEATAB

HARKU VALLA PUKKEMETSAD TEEMAPLANEERINGU NIMETUSE MUUTMINE

Harku vallavalitsuse 11.06.2024 korraldusega nr 217 muudeti Harku valla puhkemetsade teemaplaneeringu nimetust. Uueks planeeringu nimeks määrati "Harku valla avaliku huviga metsade teemaplaneering".

Harku vallavolikogu algatas 27.01.2022 otsusega nr 9 Harku valla puhkemetsade teemaplaneeringu, sest volikogu hinnangul vajab kiiret lahendust kõrgendatud avaliku huviga aladel (edaspidi: KAH) metsade majandamise teema, et vältida lageraie.

KAH ala metsadel on suur kultuuriline, sotsiaalne ja loodushariduslik väärtus ning seetõttu on oluline vaadata üle kõik KAH alad Harku vallas, määratleda nende piirid ja loodusväärtused ning tähendus kohalikele kogukondadele. Samuti määratleda ja kehtestada puhkemetsade majandamise lubatud võtmed ja vältida lageraie.

Planeeringu nimetuse muutmise ettepanek tuleneb peamiselt asjaolust, et puhkemetsade mõiste tekitab kaasatavates segadust ja väärti mõistmist, et teemaplaneeringu sisuks on määrata metsad, kus hakatakse tulevikus tekkima ja laagreid korraldama.

Tegelikkuses on teemaplaneeringu peamine eesmärk koostöös riigimetsa majandamise keskuse (RMK) ja kohalike kogukondadega määratleda KAH metsade piirid, loodusväärtused ja tähendus kohalikele kogukondadele ning kehtestada metsa majandamise lubatud võtmed ja vältida lageraie.

Eeltoodust tulenevalt on detailplaneeringu nimetuse muutmise tingitud vajadusest tagada avalikkuse selge teavitamine teemaplaneeringu tegelikust sisust ja eesmärgist.

Nime muutmise korraldusega saab tutvuda otselingil kaart.harku.ee/DP/P_tee-maplaneering/avalik ja Harku vallavalitsuses kohapeal.

DETAILPLANEERINGU AVALIKU VÄLJAPANEKU TULEMUS

7.-21.06.2024 toimus Harku vallamajas, veebilehel ja detailplaneeringute kaardirakenduses Väana-Jõesuu külas Metsavahi tee 34 / Metsaääre (katastritunnus 19801:001:2149) maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek.

Detailplaneeringu avaliku väljapaneku kestel detailplaneeringule vastuväiteid ega ettepanekuid ei esitatud. Sellest lähtudes ei korralda vallavalitsus detailplaneeringu avaliku väljapaneku järgset arutelu.

DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE LÕPETAMINE

Harku vallavolikogu 27.06.2024 otsusega nr 45 lõpetati detailplaneeringu koostamine Ilmandu külas Kadaka tee 17 maaüksusel.

Otsusega saab tutvuda Harku valla dokumendiregistris.

DETAILPLANEERINGU ALGATAMATA JÄTMINE

Harku vallavolikogu 27.06.2024 otsusega nr 46 jäeti algatamata Liikva külas Väana-tammii tee 20 maaüksuse ja lähiala detailplaneering.

Otsusega saab tutvuda Harku valla dokumendiregistris.

DETAILPLANEERINGU ALGATAMISE TAOTLUS

Harku vallavalitsusele on esitatud taotlus Väana-Jõesuu külas Puraviku tee 9 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu koostamiseks.

Esitatud taotluse ja selle lisadega saab tutvuda detailplaneeringute kaardirakenduses.

Planeerimis- ja ehitusosakond

*Päike paitagu Su kalmu,
kuu ja tähed valvaku.*

Kaastunne abikaasa
Mallele ja lähedastele

JÜRI MÄNNIKU

lahkumise puhul.

Kõik sõbrad, Ester ja Eini

*Seal, kus sulgub eluraamat,
algab mälestuste tee ...*

Kallis Riina, meie sügav
kaastunne abikaasa

RIHO

kaotuse puhul.

Kaie,
Kaja ja Katrin,
Kaie ja Aarne

Armas Katrin!

Siiras kaastunne Sulle ja Su
perele kalli ema ja vanaema

MARE SOOSÕRVE

kaotuse puhul.

Tabasalu Memmed
tantsijad ja juhendaja

*Ükski hea inimene
ei kao jäädavalt,
ta elab edasi meis,
kes teda armastasid.*

Mälestame kauaaegset
südamlikkude kaaslast

MARE SOOSÕRVE

Avaldame kaastunnet
tütrelle perega.

Ülle, Sinaida, Juta, Ülle, Öie,
Aime, Silvi, Maie

HEA VALLAELANIK,

kui sinul või su vanematel, vanavanematel, lähedastel,
tuttavatel või naabritel on saabumas (või on tänavu olnud)

50., 55., 60., 65., 70. PULMA-AASTAPÄEV

ja nad on Harku valla elanikud, siis palun anna sellest
teada e-posti teel tiia.spitson@harku.ee, posti teel
Kallaste 12, Tabasalu või
el 600 3867.

Taviberg EHITUS

- Eramu ehitus ja remont
- Siseviimistlustööd
- Fassaaditööd
- Katuste ehitus
- Santehnilised tööd
- Elektritööd
- Aedade ja piirete ehitustööd
- Tänavakivide paigaldus

Info ja kontakt

Tel + 372 604 0000

Mob + 372 5553 0422

WWW.TAVIBERGEHITUS.EE

Väana Mõisakool

MIHKEL JÜRISSEONIGA

Eriline renoveerimisloo ekskursioon

Codatus on kõik, keda lähitaval Väana mõisa restaureerimislugu, selle püüvate väljakutsed ning ajaajalised arhitektuurilised detailid ja tekklood.

03. AUGUST
KELL 14:00
16:00

Lisa info

Väana mõis ja Teel-talid

10. AUG.
KELL 22.00
PAEPLATS

MÜLVID TULEVAID
VIGASED PRUUDID

MURASTE KÜLAPÄEV

SAVITAJAD

PILET
EELMÜÜGIKESK
5,00 EUR

2024

Mõisamängud

Kammermuusikute suvefestival
unustatud mõisates

2024

www.moisakoolid.ee
www.kammermuusikud.ee

Barokk

Kavas: Buxtehude, Telemann, Bach jt.

Elo Tammsalu-Schmitz metsosopran

Olga Voronova viiul

Ivar Tillemann trompet

Ene Nael klavessiin

20.07 kell 12
Väana mõis,
Harjumaa

20.07 kell 18
Adavere mõis,
Jõgevamaa

21.07 kell 13
Mooste mõis,
Põlvamaa

21.07 kell 18
Vana-Kuuste mõis,
Tartumaa

Kontserdile pääseb unustatud mõisate
külalustamängu piletiga:
pered: 14 €, täiskasvanud 6 €,
õpilased ja pensionärid 3 €

KUULUTUSED

• Aastaringne fekaalivedu.
OÜ Norringsen, tel 5662 1300

• Ettevõtte teostab ehitus- ja remont-
töid, ka väiksemahulisi töid. Tel
5660 7554, janek@janellidisain.ee

• Väljaõppinud puudelangetajad lõi-
kavad parima hinnaga ohtlikke puid,
teeme puude hooldusloikust. Puude
üldseisundi hindamine ja konsultat-
sioon on tasuta. Tel 513 3458,
info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee

• Kogenud puuhooldajad teostavad
ohtlike puude raiet ja puude
hooldusloikust. Teostame puude
tervisliku seisundi hindamist.
SOOSAD HINNAD. Tel 522
0321, www.arbormen.ee.

• Ostan igasuguses seisukorras vanu
sõidukeid, sääreväristajaid, tsikleid,
haagised, traktorid (VAZ, GAZ, UAZ,
Volga, Jawa, IŽ, Dnepr, Riga, Vjatka,
Delta) jne. Maksan head hinda! Auto
vormistam kohapeal kohe teie nimelt
ära. Järele tulen puksiiriga.
Tel 5557 3890

• Kutsetunnistusega korstnapühkija,
4. tase. Töötan kiirustamata, töö
puhas ja korralik. Tel 5689 0125,
e-post: kuldnoop@gmail.com

• Nr 1 kütteladu Eestis. Küttepuu,
pellet, brikket. Müük ja transport üle
Eesti. www.puu24.ee, tel 520 0093

• Ostan kasutusest jäänud seiswa
sõiduki. Sõiduauto, maastur, kaubik.
Võib olla rikkega. Oodatud kõik
pakkumised ka nädalavahetusel.
Võtan arvelt maha. Järele tulen
puksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja
vormistamine. Tel 5365 4085,
skampus@online.ee

• Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine
(plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide
puhastus. Tel 5624 1509, Andres

• Soovime järgmise aasta kevadest
Harku valla piirkonnas rentida
PÖLLUMAAD (1 ha). Tel 525 6422

• Korstnapühkija ja pottsepa teen-
nused. Ohtlike puude langetamine.
Viljapuude lõikamine. Trimmerdamine.
Heki lõikus ja pügamine. Tel 5348
7318, e-post: igor@inkteenused.ee

• EHITUSMEHED HARJUMAAL
Ehitame puukuure, terrasse, garaaže,
suvemaju, aedasil.
Soojustame fassaade nii vanemaid kui
ka uusi.

Survepesuriga katuste, fassaadide,
aedade pesu ja värvimine.
Tel 554 8719, e-post:
ehitusmehedharjumaal@gmail.com
Elektritööd 5810 7597, Sulev

• Otsime Tabasalu alevikus, Alasi tee 5
HRX puhastusteenindajat osalise
tööajaga. Täpsemat info saamiseks
helista 5770 2771 või kirjuta
info@eestihaldus.ee

• Koristusfirma Inhouse Partners OÜ
otsib oma meeskonda vastutustund-
likku puhastusteenindajat. Pakume
tööd kodukoristusel esmaspäeviti ala-
tes kella 9 üks kord nädalas Tabasalus.
Tööaeg 3 tundi. Töötamine töölepingu
alusel. Tunnitasu 5,5 eurot brutto.
Huvi korral palun võtta ühendust
telefoni teel +372 5749 3020 Anita
või kirjutada Anita.kartezi@ihp.ee

Muru niitmine, trimmerdamine,
võsalõikus, raietööd mootorsaega
Harku vallas. Tel 521 4353,
sompaserv@gmail.com

Aiapidaja unistus! LEHMA
KÕDUSÕNNIK 30 l / kott. KUIV
KÜTTEPUU võrkotis 30; 40; 50
cm. Tammaru Farm,
tel 523 8852, www.tg.ee

Müüa lõhutatud kuivad ja toored
küttepuid kohaletoomisega.
Lepp, sanglepp, kask, saar.
www.pakhalupuu.ee,
e-post: pakhalupuu@gmail.com,
tel 509 9598

KOSE KÜTTELADU
 INFO JA TELLIMINE +372 504 0304
 VÕI
 INFO@KYTAME.COM

LISAKS SAADAVAL: TUME SAARE, TAMME JA HELE OKASPUU BRIKETT

KASE
 PUITBRIKETT 960KG/ALUS 230€/ALUS
 PELLET 6/8MM 975KG/ALUS 250€/ALUS

TERMOHAAB (KAUAPÕLEV)
 960KG/ALUS 235€/ALUS

PUITBRIKETT JA PELLET
 WWW.KYTAME.COM

MURASTE KÜLAPÄEV
 10. AUG. KELL 16.00
 LEE TEE 9

TSIRKUS

AVATUD KOHVIK
 BATUUDID
 MÄNGUD ÖUES

Suvitajad TASUTA ÜRITUS

Tsirкус Show Tabasalu
 18. Juuli, kell 18:00
 Tabasalu Gümnaasiumi ees

Sylvain Oulala

Tasuta vaadata
 Annetus teretulnud

QR code and social media icons.

TEHNIKAKESKUS.EE
 müük • hooldus • remont • rent

AIA- JA METSATEHNIKA

Husqvarna Cub Cadet
 STIHL ECHO
 JOHN DEERE STIGA

Tel 51 900 402 Keila kauplus
 www.tehnikakeskus.ee

HARKU VALLA JOOKSUSARI 2024

VÄÄNA-JÖESUU JOOKS
 28. juuli 2024

Vääna-Jõesuu Kooli staadion

Toimub külapäev, laat ja avatud kodukohvikud

Põhijooks Noortejooks Tervisejooks-ja kõnd 5 km
 Lastejooksud 220-660 m eelregistreerides TASUTA

INFO JA REGISTREERIMINE:
 www.harkuvallajooks.eu

DISAIN-VANNITUBA väikse tüüpvannitoa asemel?

Aitame kavandada ja ehitada kompaktse ja kõiki vajalikke võimalusi pakuva DISAINVANNITOA väikese tüüpvannitoa asemele!

100% täislahendus!

MEISTERVIIMISTLUS.ee

KORTERITE ja VANNITUBADE remont ja viimistlus

info@meisterviimistlus.ee
 vannitoaremont.eu
 tel 5620 8888

Eesti Mõisakoolide Ühendus
 The Association of Estorian Manor Schools

29.-30.06. ja 20.-21.07. ja 03.08.2024

Külastusmärg Unustatud mõisad 2024

Kolmkümmend neli mõisakompleksi ja tootmishoonet, milledest osades asuvad koolid on külalistele sel suvel viiel päeval avatud. Miinimumprogrammina toimub igal täistunnil mõisates giidiga jalutuskäik, avatud on näitused ja kohvikud. Lisaks korraldatakse mõisate eripära rõhutamiseks kontserte, töötubasid ja muud huvitavaid.

HARJUMAA
 Aruküla
 Kose Üuemõisa
 Ravila
 Vasalemma
 Vääna

HIUMAA
 Hiiu-Suuremõisa

IDA-VIRUMAA
 Maidla
 Lüganduse

JÕGEVAMAA
 Adavere
 Kuremaa
 Luua
 Pajusi
 Puurmani
 Põltsamaa
 Torma

JÄRVAMAA
 Koeru
 Orina

LÄÄNE-VIRUMAA
 Jäneda
 Kiltsi
 Lasila
 Metsamõisa
 Põlme
 Porkuni
 Vasta

PÕLVAMAA
 Mocste
 Rāpina

PÄRNUMAA
 Tõstamaa
 Võidula

TARTUMAA
 Palupera
 Raadi
 Tammistu
 Vana-Kuuste

VILJANDIMAA
 Öisu

VÖRUMAA
 Rogosi

Kohtume mõisas!
 Eesti Mõisakoolide Ühendus

Mõisad avatud 10.00-18.40
 Külastustasud: Pered: 14.00 EUR Täiskasvanud: 6.00 EUR
 Õpilased, pensionärid: 3.00 EUR

QR code and website link: https://navicup.com/event/unustatud-moisad-1